Kaina 5 centai

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all principle Cities of the United States.
SANDARA
3331 So. Halsted St., Chicago
Tel. Boulevard 0406

METAI XVI 3331 S. Halsted St. Chicago, Ill. Penktadienis, Kovo - March 15 d., 1929 373 Kensington Ave No. 11

THE LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF ILLINOIS
MAR 2 8 1929

Gelbekime Bado Ištikta Lietuva

Šią Savaitę

Kas Tas "Tautos Sargas".

Šveicarijoj pasirodė lietuviškas laikraštis iš 4 puslapių, pavadintas "Tautos Sargas". Teko matyti No. 1. iš vasario mėn. ši metų. Kas jį leidžia, tiek tik pasakyta kad leidėjas yra "Sargas". Leidėjai, kurie pasivadinę "Senųjų veikėjų burys", sakosi esą tie, kurie anais metais leidę "Varpą", "Ukininką" ir "Tėvynės Sargą". Naujojo laikraštėlio tonas opozicinis. Pakraipa labai astargiai pridengta. Tačiau iš visko matyt, kad tai yra krikščionių demokratų darbas. Štai reikšmingas įrodymas. Pirmame puslapyj stambi "telegrama" iš Kauno tokio turinio: "Visa Lietuva, didžiuma kariškių yra griežtai nusistatę prieš Voldemarą ir barbarišką vyriausybę. Krizis neišvengiamas. Naujos vyriausybės pirmininku numatomas p. P. BISTRAS. Yra vilties, kad viskas įvyks SAUSAI. Voldemaro užtarėjų burys tirpsta kas valanda."

Bet dar įdomesni dalyką galima nurodyti iš to laikraštėlio, tai pasirašiusio "Kauniškio" korespondencija iš Kauno, iš kurios aiškiai matyt, kad korespondentas yra labai artimas dalyvis nesenai įvykusio Kaune bandymo nuversti Voldemarą. Štai visa korespondencija:

Musų Korespondencijos

Pas mus viskas neberamu.

Kaunas. — Mes gyvenam kaip ant vulkano. Eina gandai, kad beveik visi karininkai yra nusistatę prieš p. Voldemarą ir jo vyriausybę, jau ji įkyrėjusi ne vien civiliams, bet ir kariškiams. Didžiuma tautininkų ir gi yra nusistačiusi prieš Voldemarą. Tarp p. Voldemaro ir prezdento p. Smetonos kilą tankiai smarkus konfliktai. P. Voldemarą apėmusi didybės manija: jis sakąs, kad Lietuva permaža jo genijui; tuli tvirtina, kad jis žadąs pasiskelbti Lietuvos karalium, ar imperatorium (? Red.)

Vasario mėn. pradžioj buvo pasklydęs Kaune gandas, kad nakčia iš 7 į 8 turįs įvykti perversmas, kad prišakyj stovįs pulkininkas Plekavičius, vyr. štabo viršininkas, kad perversmui pritariąs p. Smetona, norėdamas nusikratyti iki gyvam kaului įgrisusio Voldemaro. Bet vienas karininkas (jo vardo kol kas neskelbsime — Red.), norėdamas pasigerinti Voldemarui ir pasipelnyti, paskutiniu momentu išdavė suokalbininkus. Rezultate Plekavičius ir kelias dešimts karininkų prašalinta iš kariuomenės ir išsiųsta į provinciją.

Svarbiausi suokalbininkų reikalavimai yra: 1. Grįžti prie demokratinės, konstitucinės vladžios su Seimu, 2. atmesti sutartį su Vokiečiais, kaipo pragaištingą Lietuvai. Be šių principinių reikalavimų buvo statoma dar keli realus pageidavimai: a) pilna amnestija dalyviams perversmo gruodžio 17 d., b) užmezgimas santykių su Lenkija, rezervuojant Vilniaus klausimą. Tuli tvirtina, kad ši paskutinė sąlyga, buvusi priežastimi perversmo nepasisekimo: mat Voldemaras, sužinojęs apie perversmą, tuojaus paleido gandą, kariškių tarpe, kad tai esanti nauja lenkų intriga, idant susprogdyti jo vyriausybę iš vidaus ir duoti Lenkijai galimybės greičiau užmegzti santykius su Lietuva.

Naujos vyriausybės prišakyj yra numatyta pastatyti p. Bistrą, į jo kabinetą turi įeiti perpus krikščionys su tautininkais, šiuom reikalu yra padaryta tarp tų dviejų partijų sutartis. Voldemarą buvo nutarta išsiųsti į užsienį, o jei nebutų norėjęs tai į Varnius.

Krizis dar nėra perėjęs. visi kažko laukia, visiems įkyrėjo priespauda, karo stovis, šnpinėjimas. Už vieną neatsargų žodį gali netekti vietos, bet patekti į Varnius, Ežerėnus, Kretingą ar kur kitur. Tokios sauvalės nebuvo nei prie rusų nei prie vokiečių... Visi laukia geresnių laikų. Prie kitos valdžios vis blogiau nebus, negu dabar. Yra patarlė: **Nauja šluota, geriau šluoja.**

— Kauniškis.

To laikraštėlio pasirodymas ir ką tik minėtoji korespondencija yra labai reikšmingi. Kad tai yra darbas tų, kurie su Plechavičiu bandė perversmą, daugiau kaip aišku. Bet jie pasisako ir ko siekta. Butent su tautininkais krikščonys yra susitarę sudaryti valdžią — Bistras, krikščionių demokratų vadas numatytas Voldemaro vieton, ir prez. p. Smetona tai kombinacijai pritaria, tik negali nusikratyti Voldemaro.

CHICAGOJE ŠAUKIAMAS ORGANIZACIJŲ SUSIRINKIMAS PAGELBOS TIEKIMO KLAUSIMUI APTARTI.

Iš Kauno Šiaurės Lietuvai Šelpti Darbų.

Ketvirtadienį vasario mėn. 21 dieną Rotušėj pirmininkaujant burmistrui Vileišiui posėdžiavo Kauno k-tas nuo nederliaus šiaurės Lietuvoj paliestoms sritims šelpti.

Komitetas nutarė: Rotušėj sušaukti visų Kauno kinų savininkų susirinkimą, kad išaiškintų visus galimumus ir budus kaip apdėti kino bilietus tam tikru mokesčiu. Taip pat nustatyta pasiulyti ir valstybės teatrui šelpimo reikalmas skirti nuo bilietų tam tikrą procentą.

K-tas rado reikalingu kreiptis į visas profesines sąjungas: gydytojų, advokatų, namų savininkų ir kitas, kad jos apdėtų savo narius mokesčiais, arba per savo organizacijas parinktų aukų.

Sekmingesniam šelpimo darbų suorganizavimui vasario mėn. 26 dieną koperacijos banko rumuose sukviestas Kauno komiteto plenumo posėdis. Į šį posėdį kviečiama kuo skaitlingiausiai atsilankyti, nežiurint tautybės ir luomų, Kauno ponios. Joms bus pasiulyta išsirinkti ponių komitetą.

Artimiausioj ateityj Kaune norima suruošti didelę šelpimo tikslams loteriją.

Be to, komitetas nutarė: stengtis išaiškinti visose valdiškose ir privačiose įstaigose — ar jų taunautojai jau apsidėjo tam tikrais šelpimo naudai mokesčiais, jei neparaginti tai atlikti.

Žemės ukio rumų visumos susirinkimas.

Mes sužinojome, kad jau yra paskirtas žemės ukio rumų pirmas šiais metais visumos susirinkimas kovo 19 ir 20 d., kuriame numatoma svarstyti daug aktualių, ukininkus liečiančių, klausimų. Reikia manyti, kad suvažiavę atstovai turės išsitarti apie naujus ukininkams taikomus įstatymus, prekybos sutartį su Vokietija, šiaurės nukentėjusių šelpimą.

Šiaurinei Lietuvai šelpti Centro Komitetas.

Iki šiol yra gavęs aukų pinigais apie 20,000 litų, daiktais: vagoną grudų, vagoną mėsos, vagoną druskos, 500 klgr. sviesto. Šitos aukos dalinai jau paskirstytos ir išsiųstos į nukent. sritis. Centro komitetas vienu balsu priėmė pasiulymą, prašyti Lietuvos Raudonąjį Kryžių, kad jis organizuotų nukentėjusiose nuo nederliaus srityse varguomenės nemokamą gydymą ir vaistais aprupinimą, sunaudodamas tam reikalui visą ar dalį sumos (75,000 lit.), kurią Raudonasis Kryžius skiria nukentėjusiems sušelpti.

Jau aprupinta sėklomis 12,000 ukininkų.

"Lietukis" iki vasario 2 d. per 15 savo sandėlių yra išdalinęs pavasario sėklas miežius, avižas, kviečiukus ir sėmenis 12,787 ukininkams už 2,295,736 litų. Iki to laiko sėklos buvo supirktos žymiai daugiau, bet nepaprasti šalčiai ir sunkiai išvažiuojami keliai neleido daugiau išdalint. Pastutėmis dienomis orui atšilus javų dalinimas eina visuose rajonuose pilnu tempu.

Reikalauja darbo ir duonos.

Subačius. — Vasario mėn. 14 dieną susirinkęs burys vietinių bedarbių virš 50 žmonių, atėjo pas Subačiaus valščiaus valdybą ir pareikalavo darbo ir duonos.

Tuojaus buvo išsaukta policija ir Pol. nuov. Varšininko Padėjėjui pareikalavus bedarbiai be jokių ekscezų išsiskirstė.

Skurdas verčia pusvelčiui parduoti darbo jėgą.

Šėta. — Šėtos apylinkėje eksploatuojamas valdiškas miškas. Skurdas verčia aplinkinių kaimų biednuomenę ir ukininkus pusvelčiai dirbti miško pirkliams. Už sukirtimą vieno kub. metro malkų moka 2 lit. Žmonės nors ir aimanuodami pristatinėja rąstus į Jonavos stotį apie 25 klm. kelio iš miško už 7 litus.

Skaitykit ir Platinkit SANDARĄ

D-RAS VINCAS KUDIRKA

Didis Lietuvos patriotas ir Varpo gadynės įkurėjas. Šiemet sukako 40 metų nuo "Varpo" ir Varpininkų gadynės įkurimo.

"Skambink per amžius Varpe Lietuvos.
Tas laisvės nevertas, kas negina jos".

(D-ro V. Kudirkos žodžiai, įrašyti Amerikiečių padovanotame Lietuvai Laisvės Varpe.)

Vis tik p. Smetona Pasirašė Sutartį Su Vokietija.

Lietuvos Respublikos Prezidentas p. A. Smetona pasirašė Lietuvos — Vokietijos prekybos sutarties ratifikavimo dokumentą Eltą.

Tai yra baisiai reikšmingas žygis Lietuvos Nepriklausomybės gyvenime. Norėtume, kad Atstovybė šios sutarties mintį paaiškintų.

Litvinovo Protokolo Pasirašymas Nepakeitė S. S. S. R. Santykių Su Rumunija.

Pasirašęs Litvinovo protokolą Rumunijos atstovas Lenkijoj Dovila pareiškė spaudai, kad Rumunijos santykiai su SSSR. lieka tie patys. Jam bunant Maskvoj svarbiausi klausimai (Beserabijos) nebuvę liečiami.

Rumunijos užsienių reikalų ministeris Mironesku ryšy su Litvinovo protokolo pasirašymu parlamente padarė pranešimą, kuriame apgailestavo, kad Lietuva nedalyvavo pasirašyme.

Kartais ir Girtam Pasiseka.

Kaune vienas pilietis smagiai pasitraukęs tikros valstybinėlės ir beeidamas sau dainuodamas iš ilgai mažojo geležkelio bėgių, sumanė atsigulti ir pasiilsėti. Užmigo žmogus ir nieko. Tuo tarpu, beeidamas traukinėlis į Panemunę, tas užkabino žmogelį kokiu ten geležiniu kobliu už apykaklės, pavilko gerą strypą, apvalkiojo, matyt, gerokai, ir paliko. Tada žmogelis atsibudo ir pamatęs, kad dar gyvas yra, labai nusigando, net girtumas išlakstė. Ar ne gaila išgertos valstybinės, kuri taip greit turėjo išgaruoti?

Dumų Be Ugnies Nebuna.

Studentų riaušės Kaune pasitvirtino.

Nesenai Amerikos spaudoje tilpo žinios apie politines riaušes Kaune. Dabar Lietuvos laikraščiuose randame šitokias Eltos pasaldintas žinias.

Rektorius apie studentų triukšmą.

Eltos korespondentui Universiteto Rektorius prof. Jodelė apie studentų triukšmą pasakęs: vasario 15 dieną jam paskambinę, kad didžiojoj uto salėj susirinko daug studentų, kurie neturėdami leidimo padarė susirinkimą, kad organizuot pasilinksminimo eisenę. Rektorius manęs, kad del blogo oro stud. atsisakys nuo sumanymo, tačiau vėliau gavęs žinią, kad eisena vyksta ir kad policija jai priešinasi. Tada Rekt. Jodelė pats atvyko U-tan tuo metu kai išsklaidyti stud. susirinko ties U-tu, kur buvo sulaikyta apie 30 asmenų. Policija U-to vidun njo ir sulaikymai padaryta ore. Neapsiėjo be apgailestautino incidento: stud. pažadino vieną policijos valdininką, kuris tikrino stud. dojėga įvilko jį U-tan, pradėjo iš jo tyčiotis, nuplėšė petines, sudavė keletą smugių ir t. t. Kaip kalbama, valdininkas buvęs neblaivus.

U-to Senatas del eisenos daro stropiausį tardymą. Nustatyta, kad ji buvo ne politinė, bet padaryta, kad pasilinksmintų. Bet Senatas randa tokius "pasilinksminimus" neleistais ir eisenos iniciatoriai bus nubausti už padarymą be leidimo susirinkimo ir eisenos.

Patikimi šaltiniai praneša, kad švietimo ministerijos tikybos skyriaus direktorius kun. Mironas (jis ir Tautininkų partijos centro valdybos narys) greitai iš Kauno išvažiuosiąs ir greičiausia apsigyvensiąs Daugiuose, kur jam duodama klebono vieta.

MEKSIKOS REVOLIUCIJA NUSLOPINTA

Generolas Jezus Marija pabėgo į kalnus.

MEXICO CITY. — Kovo 12 dieną Meksikos sukilėlių revoliucija jau kaip ir baigta. Buvęs prezidentas dabar karo ministeris gen. Calles sukėlė didžiausią armiją, kokios Maksika dar nėra vartojusi iš 41,000 vyrų ir keliais frontais ištraukė į kovos lauką.

Meksikos pietų dalis, kurią valdė užėmęs generolas Jezus Marija Aguirre, jau visai nuvalyta iš sukilėlių. Pats generolas rodos su broliu pabėgo į kalnus, o visi jo karininkai ir armija pateko į federalės kariuomenės rankas. Vera Cruzo jau paliuosuota.

Pats Calles traukia susitikti paskutines sukilėlių pajėgas, vedamas gen. Escobar, kurs apleido stipriausią poziciją miestą Torreon, ir traukiąs į šaurės vakarus. Bet visi daviniai rodo, kad revoliucija jau skaitoma baigta.

Paleido Studentus.

Vakar apie 7 val. vakare paleido iš daboklės 13 studentų, kurie buvo suimti del 15 dienos "demonstracijos". Trys išbuvo 5 dienas, kiti mažiau.

Mums praneša, kad Universiteto rektorius ir prorektorius lankėsi į valdžios įstaigas, pas minsterius del studentų areštavimo ir viso įvykio. Esą pažadėta areštuotus studentus paleisti.

Estijos Dešinieji Bando Nuversti Kairiąją Vyriausybę.

Estijos ukininkų partija norinti padaryti dabartinio kairių ministerių kabineto krizį. Jos atstovai Estijos parlamente daro obstrukcijas. Parlamento posėdis, kuris prasidėjo penktadienį tęsėsi visą naktį ir pasibaigė tik šeštadienį apie pietus.

Sudegė Mariampolės Kalėjimas.

Iš sekmadienio į pirmadienį 3 val. del perdaug įkurento pečiaus užsidegė Mariampolės kalėjimas 111 kalinių tuoj buvę pergabenti į Biebloblecko salę. Kalėjimo medinės sienos sudegė, murinės liko apirusios. Dokumentai išgelbėti. Namas priklausęs žydų bendruomenei. Nuostolių esą padaryta apie 15,000 litų.

Sudegė "Tilkos" Fabriko Dalis. Nuostoliai Siekia pusę Milijono Litų.

Šančiuose, Juozapavičiaus prospekte, užsidegė didžiausias Lietuvoje saldainių šokolado ir kakao fabrikas "Tilka". Gaisras kilo didžiausiam ir svarbiausiam fabrikos pakavimo skyriui. Po tuo pat stogu buvo karamelių ir monpasye dribimo ir šaldymo skyriai.

Per dieną dirbo visos Kauno ugnegesių komandos ir tik visai vakare gaisras galutinai likviduotas. Kiti fabriko namai apsaugoti. Daug pastangų teko padėti iki apsaugojo atsarginį sandėlį, kuriam daug sudėta žaliavos, ir kitokių brangių dalykų. Policijos žiniomis, nuostolių esą padaryta daugiau kaip už 450,000 litų. Fabrikas buvo apdraustas "Lietuvos Loydo" apdraudos bendrovėj.

Kaip Amerikonas Pametė Pinigus, ir Kaip Piliečiai Pasinaudojo.

Pereitais metais J. Luobikis gyv. Barzdų valšč., Simokų k. pranešė policijai, kad pas jį iš Amerikos atvyko svečiuosna jo švogeris Alb. Radvinauskas, po dviejų dienų išvyko į Vilkaviškį ir tą pat dieną grįžęs pranešė, kad jam prapuolė $7,200.00 dolerių.

Kriminalinė policija apklausė Radvinauską, kuris sakęs, kad tą dieną iš Luobikio anksti ryta išėjęs į Pilviškių stotį važiuoti į Vilkaviškį. Atsiminęs, kad pinigus, kurie buvo suvynioti į laikraštį palikęs lovoj, po pagalve. Iš Vilkaviškio tuoj grįžęs namo ir pinigų jau neradęs. Manė, kad tikrai pinigai iš jo pavogti. Kriminalinė polic. išaiškino ir nustatė, kad ne vogti, o pamesti.

Buvo pastebėta, kad Naumiesčio gyventojai V. Grajauskas ir A. Janušaitis pradėjo "plačiai gyventi" gerti, sakydami, kad išlošę didelę sumą Raud. Kryžiaus loterijoj. Įtarta, kad greičiausia jie tuos pinigus yra radę, nes kaip tik tuo laiku kada buvo pamesti pinigai jie dirbo netoli Vilkaviškio, kasė griovius. Padarius kratą pas Grajauską rasta 1124 dol ir 4739 lit., pas Janušaitį 189 dol. ir 21,850 litų Jie baigę darbą eidami į Vilkaviškį, ties kareivinėmis prie tvoros radę laikraštyj tuos pinigus. Pasidalino taip: Grajauskui 2,100 dol., Janušaičiui, kaip pirmam pastebėjusiam 5,100 dol.

Janušaitis iš tų pinigų nusipirko ukį už 14,800 litų ir švogeriui, padėjusiam nupirkti ukį davė 100 litų, notarui 700 lit., pirko kuliamą mašiną ir maniežių už 1360 lit. už 200 pirko miško ir paskolino 450 litų. Grajauskas paskolinęs ir išleidęs 200 litų. ir 800 lit. padėjęs į banką. Grynais pinigais rasta 28,049 lit. 1313 dol. vekselis 1450 lit. ir banko knygelė 800 lit. Iš viso pinigais ir turto rasta 61,089 lit. Pinigai busią grąžinti nukentėjusiam, o daiktai ir dokumentai busią siunčiami teismui.

Popiežiaus Traukinys.

Fašistai, bovydami Popiežių, stato jam specialų traukinį, kuriame bus įrengta salė priėmimams, darbo kabinetas, puikus miegamasis ir turtinga koplyčia. Geležinkelio stotis jau pradėta.

A.L.T. Sandaros Reikalai

ŠAUKIAMA VAKARŲ VALSTIJŲ SANDARIEČIŲ KONFERENCIJA.

Atvelykio dieną Chicagoj, Illinois.

Persikėlus į Chicagą Sandaros Centrui ir organui "Sandarai", Chicagoj ir vakarų valstijose prasidėjo daug gyvesnis tautinis judėjimas, ypač Chicagoj ir artimesnėse kolonijose.

Kadangi su prasidėjusiu gyvesniu veikimu atsirado labai daug svarbių praktiškų klausimų savo tarpe bendrai aptarti, ALT Sandaros 4 Apksritys savo konferencijoj iš kovo 10 dienos nutarė **šaukti plačią visų vakarinių valstijų Sandariečių konferenciją.** Laikas konferencijai nustatytas sekmadienis po Velykų, tai yra balandžio 7 dieną. Vieta Chicaga.

Konferencija turės rimto darbo ir draugiško susiartinimo pobudį.

1) Konferencijos posėdžiai, kurie įvyks Sandaros Kliubo svetainėje, 3331 South Halsted Street. Yra numatyta plati ir svarbi programa politiniais, tautiniais ir kulturiniais klausimais. Posėdžiai bus daromi šeštadienio vakarą balandžio 6 dieną nuo 8 val. ir sek.

2) Apsilankymas Roselande. Posėdžiams Pasibaigus konferencijos dalyviai bus nuvežti apžiurėti naujosios Sandaros spaustuvės Roselande, kur Roselando Sandariečiai svečiams ruošia priėmimą savo steigiamo Kliubo rume.

3) Bankietas, kurs įvyks sekmadienio vakare Bridgtporte: bus iškilmingą vakarienė su plačia programa, dalyvaujant visiems svečiams iš tolimesnių kolonijų ir daugeliu vietinių Chicagos Sandariečių ir jų draugu — profesionalų, biznierių ir kitokių senųjų ir jaunųjų veikėjų.

Konferencijon dalyviai ir kviečiami iš Chicagos ir kitų artimesnių kolonijų ir valstijų. Pakvietimai bus specialus laiškais kuopoms ir asmeniniai svečiams. — Konferencijos dalyviai kviečiami susirinkti šeštadienio vakare, balandžio 6 dieną, ant 8 valandos vakare į pirmą posėdį į Sandaros ofisą, 3331 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Svečiams iš tolimesnių kolonijų bus parupjintos nakvynės.

SANDARA ORGANIZUOJA LIETUVAI PAGALBĄ.

Pereitoj Sandaros 4 Apskričio konferencijoj, kuri įvyko sekmadienį kovo 10 dieną Chicagoj, Sandaros Kliubo svetainėj, buvo gyvai apsvarstytas pagalbos tiekiamo budo ištiktai Šiaurės Lietuvai klausimas.

Konferencijos dalyviai ne tik karštai pritarė, bet vienbalsiai pasižadėjo kuogreičiausiai imtis už darbo. Apskričio Valdybai pavesta kuogreičiausiai sušaukti Chicagos organizacijų susirinkimą aptarti bendro pagalbos tiekimo klausimą ir sudaryti, jei bus rasta praktišku, tarp organizacinį komitetą.

Dauguma konferencijos dalyvių pareiškė, kad jie nelaukdami kol susidarys toks komitetas, jau duoda savo dalį, ir bematant buvo sudėta arti 100 dolerių. Tos aukos įteiktos Sandaros Centro Iždininkui Dr. Zimontui, prašant jo kuogreičiausiai pasiųsti Lietuvon. Sąrašas aukavusių paduodamas skyrium.

ALT Sandaros Centro Valdyba matydama reikalo rimtumą ir skubotumą pereitą pirmadienį kovo 11 dieną nutarė, kad aukas apsiima persiųsti Lietuvon, ir kviečia visus, kas nori ieko nelaukęs savo dalį Lietuvon pasiųsti, kad **visas aukas siųstų ALT Sandaros Centro Iždininko Dr. Zimonto vardu,** per Sandaros ofisą 3331 South Halsted St., arba tiesiai Dr. Zimonto adresu, 3252 South Halsted St., Chicago, Ill.

Kviečiami ir kiti Sandaros Apskričiai ir kuopos imtis iniciatyvos organizuoti pagalbą nuo bado ištiktai Lietuvai. Tas darbas nebus ilgas. Reikia manyti, kad ilgausia teks pasidarbuoti ligi sekamos piutės, kol užderės nauja duona. Tad į Darbą, Amerikiečiai.

D. D. Alseikos Pasiaiškinimo Laiškas.

Šių metų "Sandaros" No. 2 tilpo laiškas iš Vilniaus, kuriame pasakyta, buk Susivienijimas Lietuvių Amerikoje gerokai parėmęs musų (tai yra Vilniaus) klerikalus, atsiųsdamas iš savo Seimo aukas Vilniaus Lietuvių Labdarybės Draugijai. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimo aukos butent $344.00 tapo atsiųsta yra mano vardu ir nepasakyta kuriai draugijai perduoti, pažymėta tik, kad $11. skiriama Dr. J. Basanavičiaus Paminklo Fondan. Kadangi dar čekis neišpirktas ir nera žinios, kokios bus išpirkimo išlaidos, Dr. Jono Basanavičiaus paminklo reikalui atiduota $10.00 Lietuvių Mokslo Draugijai, kai del likusių aukų Vilniaus lietuvių "Kulturos" draugijos valdyba tikisi, kad tos aukos skiriamos tos draugijos reikalams, nes tos draugijos ir Vilniaus lietuvių pažangiojo jaunimo vardu buvo Seimas pasvekintas ir prašyta iš jo pašalpos švietimo ir labdarybės reikalams. Tuo klausimu laukiamas dar laiškas, tuo tarpu gi čekis yra "Kulturos" valdybos žinioj.

Kai del ponios Vileišienės misijos, ji yra minėtos Vilniaus Lietuvių Labdarybės Draugijos Valdybos deleguota našlaičių reikalams aukų parinkti. Ar pažangieji Amerikos lietuviai gali ir turi jos misiją remti, tai jau nuo jų pačių nuožuros tegali priklausyti. Kokia dabar Vilniuje yra lietuvių "vienybė", apie tai gana daug buvo rašyta "Vilniaus Sviesoj", Amerikos ir N. Lietuvos laikraščiuose. Vilniaus lietuvių "Kulturos" draugija pasryžusi yra varyti pažangioj dvasioj švietimo ir labdarybės darbą Vilnaus krašte, tuo jau įsteigusi Vilniuje Dr. J. Basanavičiaus vardu lietuvių pradinę mokyklą, norėtų įsteigti dar bent keletą mokyklų provincijoj. Iš Laik. Vilniaus Lietuvių Komiteto ta draugija nieko negauna, nors turėjo leidimą atidaryti liaudies mokytojams ruošti seminariją, ta draugija gali pasitikėti tik savo narių parama ir tikisi pažangiosios Amerikos lietuvių visuomenės paramą. Iš gautų ir sunaudotų Amerikos lietuvių aukų bus duodama Amerikos lietuvių organizacijoms smulki apyskaita.

Dr. D. Alseika,
Vilniaus Lietuvių
Švietimo Draugijos
"Kulturos" pirm.

GARSINKITĖS SANDAROJE

Sandariečiai Pirmieji

Pereitame šešetdienyj, gauta Sandaros Sekretoriaus M. Biekšos vardu pluoštas, į Amerikos Lietuvius nuo Šiaurės Lietuvai šelpti Komiteto atsišaukimų ir jau pradžia pasirodė graži. Kaip kiekviename kulturos bei labdarybės darbe, sandariečiai buvo, yra bus prmieji, taip ir šį kartą jie pirmieji ištiesė badaujantiems pagalbos ranką.

Sekmadienyj, Sandaros 4 Apskritys laikė savo nepaprastą konferenciją, kurioje, tarp kit-ko, buvo pakeltas ir šelpimo klausimas. Kadangi šelpimo reikalas nevien sandariečių pareiga, bet visų lietuvių, tai 4-to Apskričio konferencija ir nutarė pakviesti visas vietos lietuvų tautines draugijas bei organizacijas į mass—mitingą išdirbimui planų tolimesnei darbuotei šelpimui Lietuvoj bdaaujančių žmonių.

Taipgi ant vietos tapo padaryta rinkliava ir štai kokios pasekmės:

Sandara Pub. Co. Sekrerius Dr. Stasys Naikelis $25., Iždininkas, Dom. Pivaronas, $10.00, Prezidentas, Stasys Kodis $5.00, Dr. M. Žilvitis $5.00, Mikas Messeris $5.00, N. C. Krukonis $5.00, S. K. Grišius $5.00, V. ir K. Katkevičiai $5.00, J. S. Vitkus $1.00, M. G. Valaskas $1.00. Viso suaukauta $67.00.

Kadangi dar tam tikslui nėra sudaytas tam tikras komitetas, tai vadovaujantis konferencijos tarimu, šie visi pinigai yra perduoti Sandaros Iždninkui Dr. Antanui Zimontui, kurie susidarius didesnei sumai, bus persiųsti Šiaurės Lietuvai Šelpti Centro Komitetui. Taigi Sandariečiai ir abelna lietuviai, jeigu kur rastųsi šiam tikslui aukų siųskite Sandaros antrašu išrašydami čekius bei money orderius Antano Zimonto vardu.

Matas Biekša,
Sandaros Sekr.

Laiškas "Sandaros" Redakcijai.

Gerb. Tamstos:—

Nežinomas Tamstoms asmuo iš Tėvynės Lietuvos šiuom kreipiuos į Tamstas. Kreipiuos kaipo į brolius lietuvius su, gal ir nepalankiu Tamstoms prašymu, butent, nuolankiai prašydamas siuntinėti man laikraštį "Sandarą". Jaunas budamas ir gyvendamas Tėvynėje, ir pusėtinai pažindamas jos gyvenimą, rupėsčius ir vargus (ypač šiais metais), norėčiau pažinti ir musų brolių išeivių gyvenimą, kurie čia sudaro trečdalį visos musų tautos. Tai atsiekti, manau, geriausias kelias geras laikraštis. Todel nuoširdžiai prašau Tamstas siuntinėti man netur tingam tautiečiui laikraštį "Sadarą", o aš už tai liksiu Tamstoms labai dėkingu ir ateityje stengsiuos kuo nors atsimokėti. O tokiu neva užmokesniu, jei Tamstos pageidausite, galėsiu pasiųsti iš Lietuvos korespondencijų ir vieną — kitą geresnį dalykėlį.

Jei turėčiau giminių ar pažįstamų Amerikoj, aš jų prašyčiau, bet neturėdamas nei giminių, nei nežįstamų, teturiu garbės kreiptis į pačią "Sandaros" vadovybę.

Jeigu nebutų galimybės Tamstoms siuntinėti laikraštis veltui, tai gal Tamstos rastumėte savo rėmėjų tarpe tokį geradarį, kuris mano prašymą patenkintų, o aš už tai tinkamą padėką pasiųsčiau.

Su didžiausia pagarba pasilieku.

Juozas Gražys.

Mano antrašas:
Juozas Gražys,
Varniškių kaimas,
Vyžuonių parap.,
Utėnos apskr.

KAS — KUR — KADA

Kovo 20 dieną, 1929 metais, Sandaros 100 kuopos Bunco Party, bus Juciaus Restaurane, 3241 S. Halsted St.

Balandžio 14 dieną, 1929 m. SLA. 10to Apskr. Programas, šokiai ir balius, Turner's Hall, Racine, Wis.

Dėkoja Už "Sandarą"

Kazys Kulbickas Trakų apskričio Aukštadvario Paštas, Viensėdžio Guraučų iš Lietuvos rašo savo broliui Kulbickui:

"Širdingai ačiu jums už laikraštį "Sandarą", kurią man užrašėte. Tai yra puikus laikraštis. Mums Lietuvoje yra labai smagu turėti laikraštį iš Amerikos.

"Sandaros" jau gavau keletą puikių numerių. Mano draugai, kaimynai sueina pas manę ir mes skaitom ir daug kalbame apie Amerikos lietuvius.

Aš gaunu ir "Dirvą". Šie du laikraščiai pralinksmina mumis čionai vargstančius.

Ačiu tau, broluži, už puikią dovaną, ir "Sandaros" leidėjams už taip puikų rėdymą to laikraščio.

Kazys Kulbickas.
A. S. Kulbickio prierašas.

Kazys Kulbickas yra ištarnavęs Lietuvos karuomenėje arti trijų metų. Dabar yra blogam padėjme, — serga, ar nebutų gerai, kad Lietuvos valdžia atkreiptų savo nuožiurą įtokius vyrus ir suteiktų medikališką pagalbą. Mums rodos jog tokie vyrai yra Lietuvai reikalingi bile valandą. Tą suteikus gal nereikėtų jaunam didvyriui žemelėj be laiko rudyti.

Negana to anas tarnavęs kariuomenėj, turėjo gauti kiek žemės, bet ir tos negavo. Kuomi kiti yra geresni, kurie jau senai yra gavę.

Lietuva kaip motina turi glausti savo veikus prie savęs visus lygiai ir apžiurėti, kad nebutų nuskriausti.

A. S. Kulbickas.

Telefonas ofiso: Beverly 0203
Telefonas Namų: Beverly 4073

St. Casimir's Monument Works
(paminklų išdirbystė)
3914 W. 111th St. Chicago.
JOHN STRAUZ, Savininkas.

I VISAS VIETAS

CHICAGOS APYLINKĖSE

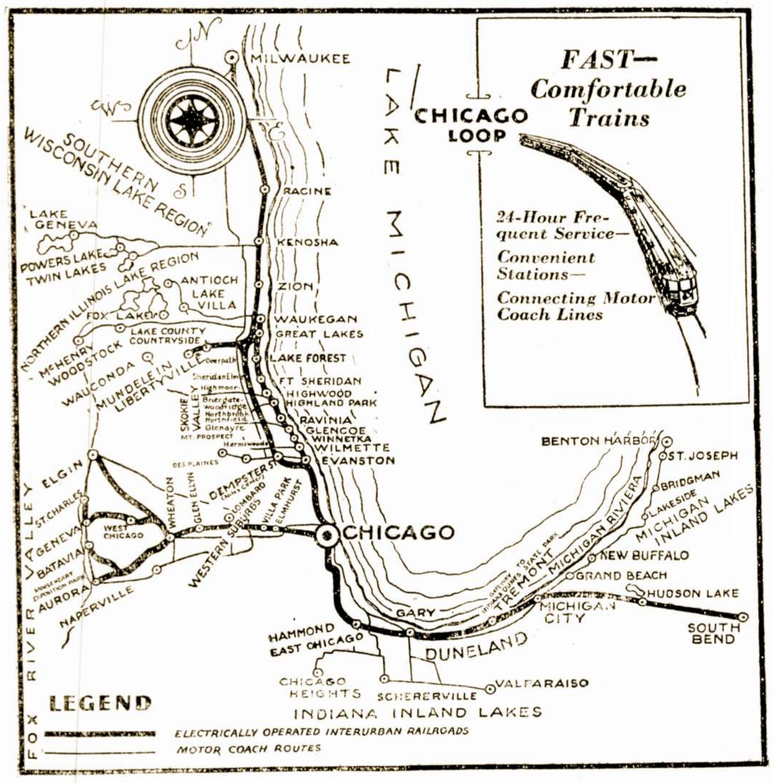

CHICAGO AURORA & ELGIN RAILROAD — NORTH SHORE LINE — SOUTH SHORE LINE

Tiesiai į gražias vakarines Chicagos apylinkes ir į Fox upės kloną.

Aurora	Lombard
Elgin ..	Villa Park
Batavia	Elmhurst
Geneva	Westmore
St. Charles	Warrenville
Wheaton	West Chicago
Glen Ellyn	Wayne

Busų sujungimai su Western Motor Coach Co. (Marigold Lines) į

Naperville	La Grange
Downers Grove	Ontarioville
Hinsdale	Bloomingdale
Addison	

Traukiniai išeina iš Jackson ir Wells St. Terminal ir stoja tiktai prie sekančių Garfield Park Rapid Transit stočių, kur galima persėst iš eleveitorių: Canal St., Marshfield Ave., Laramie Ave., Oak Park Ave., Forest Park, Maywood, ir Bellwood (išskiriant ekstra greitus traukinius, kurie nestoja Maywood ir Bellwood).

Puikus patarnavimas į visus miestus ir miestelius gražiu šiauriniu pakraščiu ir Skokie klonių.

Milwaukee	Highwood
Racine	Highland Park
Kenosha	Ravinia
Zion	Glencoe
Waukegan	Hubbard Woods
Great Lakes	Winnetka
Lake Bluff	Kenilworth
Lake Forest	Mundelein
Fort Sheridan	Libertyville

Reguleriški busų sujungimai su North Shore linijos traukiniais iš patogių vietų į —

Fox Lake	Lake Zurich
Channel Lake	Woodstock
McHenry	Northbrook
Antioch	Wauconda
Lake Villa	Gurnee
Deerfield	Techny

Traukiniai išeina iš Roosevelt Rd. (12-tos gatvės) stoties, stoja didmiestyj prie Adams ir Wabash, Madison ir Wabash ir Randolph ir Wabash stočių; ir prie Grand Ave., Belmont Ave., Wilson Ave., (kuris taipgi yra žinomas kaipo Uptown station), ir prie Howard St. stočių Žiemių Dalį miesto.

Aptarnauja pramoninę pietų dalį už Chicagos, Duneland ir Indiana ir pietinius Michigan ežero rezortinius miestus.

South Bend	Tremont
New Carlisle	(The Dunes)
Hudson Lake	Gary
Michigan City	East Chicago
Hammond	

Busų sujungimai su Shore Line Motor Coach Co. Michigan City į:

Benton Harbor	Lakeside
St. Joseph	Union Pier
Bridgman	New Buffalo
Sawyer	Grand Beach

Traukiniai išeina iš Randolph St. Illinois Central linijos stoties, stoja prie Van Buren St., Roosevelt Rd., 53-čios gatvės (Hyde Park), 63-čios gatvės (Woodlawn), ir Kensington, (išskiriant ekstra — greitus rytmetį ir vakare traukinius, kurie nestoja prie 53-čios gatvės ir Kensington stočių.)

Telefonuok į Trafiko Skyrių, Randolph 8200, del visokių paaiškinimų.

Geriausias Patarnavimas Visose Chicagos Apielinkėse.

Greiti plieniniai traukiniai, akmenimis grįstas kelias, gabus ir mandagus traukinių patarnautojai, daug patogių stočių, per 24 val. dienoj punktuališki patarnavimai, reguliariški busų sujungimai visais keliais, valgomieji ir pasižvalgymui vagonai — yra tai tinklas elektrikinių geležinkelių išsišakojančių į visas Chicagos puses nuo vidurmiesčio. Švaru — jokių suodžių, jokių dulkių. Važiuok, kada nori. Nėra susigrudimo, nėra sutrukdymo. Norint gali pasisamdyti vagoną, traukinį arba busą. Manant kur vykti gali gauti (dykai) patarimų iš Outing and Recreation Bureau, 72 West Adams street, Phone Randolph 8200.

PIRMUTINĖ DIDŽIAUSIA

Rengia visų Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Ekskursija tiesiai

PER KLAIPĖDĄ
BE JOKIO PERSĖDIMO
Baltic America Linijos Laivu

Laivu 'LITUANIA'

Gegužės 18 dieną, 1929 metais

Garbės dalyvis bus vice-konsulas gerb.
P. DAUŽVARDIS

Palydovai bus prityrę ir gabus bei žinomi lietuviai laivakorčių agentai. Atminkite! Didžiai svarbu yra vietas laive užsisakyti tuoj, išanksto!

Del informacijų ir kitko, kreipkitės į Baltic America Linijos agentus. Jie suteiks jums pilnas ir puikias informacijas, taipgi pagelbės paruošti kelionės dokumentus.

BALTIC AMERICA LINE

315 So. Dearborn Street, CHICAGO, ILL. — 8-10 Bridge Street, NEW YORK
Union Trust Building, PITTSBURGH, PA. — 433 California Street SAN FRANCISCO, CAL

IŠPLAUKIMAI LAIVŲ IŠ NEW YORKO

ESTONIA	Kovo 26	POLONIA	Balandžio 6
LITUANIA	Kovo 30	ESTONIA	Balandžio 27

APTIEKA

Noriu Supažindinti Lietuvius Su Žemiau Parodytoms Prekėms, Jų Vertę Patirsite Vartodami.

Mes Garantuojame Jų Gerumą!

JATUL'S TREJANKOS, pakelis.. ..... 50 c.
(Lietuviškai: Trejos Devynerios)
VALERIJONO LAŠAI, bonkelė ..... 35c.
EDAK ..... 50 c.
(Vaistas Gydo Galvos Skaudėjima)
Lietuviški Cigarai Lietuvių išdirbystė ir savastis
STOUGHTON SMOKERS už baksą 50 cigarų $1.00
" " už baksą 5 cigarai 50c
Importuotas iš Lietuvos Muilas
RADIOZA Muilas dėžutė .... 50 c.
LELIJOS PIENO Muilas $1.00
Mums reikalingi agentai, atsišaukite,—turėsite gerą uždarbį!
Reikalaukite Musų Prekių. Persiuntimą Apmokam. Adresuokite:

P. A. JATUL, (JATULIS)
Vaistininkas
813 Washington St. Stoughton, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE

Kurios Turtas virš $1,000.000; narių 20,000

NUO SUSIORGANIZAVIMO IKI ŠIAM LAIKUI IŠMOKĖTA $400,000.00 POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ IŠMOKĖTA $500,000.00

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visinariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — $150, 300, 600, ir 1000.
Pašalpos Skyriai — $6,00, $9,00 ir 12.00 į savaitę

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

ORIENTALĖS LITERATUROS KNYGOS

Rašo M. Stakėnas.

Ar Aigypto, Babilonijos, Asirijos, Kinijos, Indijos ir Arabijos Senoviniai Raštai.

SENOJO AIGIPTO KNYGOS.

Šiandiena knygos ar literatura reiškia kuo svarbiausios kulturos židinys, išminties, manymo ar protavimo kurinys, charaktizacijos bei budo arba žinystės krovinys. Kaip sena žmonyse kulturizacijos praeitis taip lygiai sena rašliavos arba knygos istorija.

Pagal pasaulinės literaturos istorijos, pirmosios knygos buvo surašytos 4 — 5 tukstančiai metų prieš Kristaus gimimą senojo Aigypto padangėje. Senovės Babilonija ir Asirija mokėjo rašyti ant sienų, molinių ar akmeninių toblyčių; užrašai liudija apie tų dviejų tautų ar valstybių buvusią rašliavą. Senovės Aigyptas galėjo daugiau. Mat sugebėjo ir knygas surašyti. Taigi senovės Aigyptas pradėjo formalės literaturos istoriją.

Šeši tukstančiai metų skiria mus nuo to laiko, kada buvo pradėta raštas sutraukti į knygas. Pirmosios knygos buvo surašytos senojo Aigypto to padangėje 4 — 5 tukstančiais metų prieš Kristaus gimimą. Rašyba arba raštas buvo gana primityvio styliaus. Šiandieną tokis raštas skaitoma hierroglifu arba pusiau paveiksliniu raštu. Popiero vietoje buvo panaudota Aigypto augmeniška žolė (papyrus). Taigi ant tokios augmeniškos žolės lapų buvo surašytos pirmosios knygos.

Žinynas "New Century Book of Facts" sutraukoje "Outlines of the World Literature" apie pirmosios knygos paduota taip: "4000 m. prieš Kristaus gimimą buvo pradėta rašyti taip vadinamą "Mirusiųjų knyga" (Book of Dead). Ta knyga susideda iš kelių knygų. Jinai buvo užbaigta rašyti tik po tukstančio metų "Mirusiųjų Knyga" taip sakant yra senojo Aigypto šventraštis, maldų, giesmių, pamokslų, išsireiškimų ir deklemacijų knyga. Tos knygos originalė kopija Britanijos Muziejuj Londone randasi. Toji knyga surašyta per daugel rašėjų ir per daugel autorių kunigų, dievaičių ir karalių.

"Priežodžių Knyga" (Proverbs Book) taip pat surašyta 4000 metų dar Kristui negimus. Tos knygos originalė kopija randasi Holandijos Muziejuj, Leydene. Yra pripažodoma, buk tai apie tą patį laiką karalius Athotis parašęs apie medicinos ar daktarystės dalykus veikalą. Kur tos veikalas pasidėjo, niekas nežino.

Knyga "Etika" (Ethics) bu bus surašyta 3300 met. prieš Kristaus gimimą. Tai seniausia etikos mokslo knyga. Tos knygos autorius spėjama buvo Ptah — Hatep rašto dievaitis. Surašęs laike karaliaus Tat-ka-ro.

"Knyga Kagemna" kaip kurių vadinama "Ptah-Hotep Knyga" arba kitaip "Prisse Papyrus Knyga" buvus surašyta laike karalių Huni ir Tenefero 3-čioje Aigypto dinostijoj; 3969 — 3998 prieš Kr. gimimą. Šią knyga kaip kurie istorikai laiko už seniausią knygą.

Trečiame tukstantyj metų prieš Kr. gimimą buvo surašyta "Pamokslų Knyga" (Precepts Book). Knygą surinko arba surašė buk tas rašto dievaitis Ptah — Hotep. Ta knyga yra didelė: 23 pėdų 7 colių ilgio ir 5 pėdų pločio. Knygos originalė kopija randasi Prancuzijos knykyne Bibliothque Nationale, Paryžiuje.

2800 m. prieš Kr. gimimą buvo surašyta "Pasaka apie Skęstantį Jureivį". Pasakos autoriaus niekas nežino. Veikalo originalė kopija Petrograde. 2500 m. prieš Kr. gimimą buvo surašyta "Senehat Pasaka" (Story of Senehat). Autoriaus nežinoma. Originalė pasakos rašto kopija Berlyne.

200 — 1700 m. prieš Kr. gimimą buvo surašyta "Harpos daina" (Song of the Harp). Spėjama buk tuo pačiu laiku buvo surašyta "Amen Ra Himnai" (Hymns to Amen Ra). "Aigypto , nurodymai kaip gauti žinystę nuo visų Tamsių Dalykų" (Egypto Directions for Obtaining Knowledge from dark Things). Ta knyga buvus surašyta per Ahmes 2000 —1700 m. prieš Kr. gimimą. Tos knygos originalė kopija Britanijos Muziejuj. 1650 pirm Kr. gimimo gyvenęs aigyptijonų poetas Pentaur.

1450 m. pirm Kr. gimimą buvo surašyta "Pasaka apie Nubaustą Princą" (Story of the Doomed Prince). Tos knygos ar veikalo originalė kopija Britanijos Muziejuj. 1300 m. prieš Kr. gimimą buvo surašytos pasakos "Pasaka apie du Brolių" (Story of the two Brothers) ir "Setna Pasaka" (Story of Setha.)

1670 m. dar Kristui negimus laike 18 — 19 dinatsijos Thebese buvo įsteigta Pirmas Viešas Visuomenės Knygynas

10 — Sandara

(skaityk Cyclopedia of the Classified Dates). Knygyne buvę šios knygos: 1) "Amenem - hat Pasakos", 2) "Dviejų Brolių Pasakos", 3) Apšvietos Svarba" ir 4) "Mirusiųjų Knyga".

Dabar yra aišku, kad senovės Aigyptas davė pirmąjį visuomenės viešą knygyną.

Senovės Aigypto pirmųjų knygų ištraukas arba pareiškimus galima matyti anglų kalboje knygoje "Oldest Books of the World" parašyta p. Issaak Myerio, Londone 1900 m. Nors senovės Aigypto knygos arba veikalai bei literatura nesulošė tokios žymios rolės kaip, kad graikų veikalas, kad Aigypto raštai ankstyvesni. Užtai jie yra ir svarbesni.

Babilonijos ir Assirijos Raštai.

Babilonijos ir Assirija buvo pirmosios imperijos pasaulio istorijoj. Tos abi imperijos nors knygų nepaliko. Bet paliko raštus ant sienų ir molinių lentelių, užrašus apie savo budą, rėdą, tikėjimą ir manymą. P-as Richardsonas ir Oueenas savo veikale "Literature of the World" apie Babilonijos ir Assirijos literaturą sako: "Babilonijos — Assirijos literatura pasirodė ant molinių toblyčių". "Tos dvi imperijos per ilgą laiką vartoja molines toblyčias dėlei užrašų . Tų karžygiškų ir progresyvių žmonių yra užrašai iš poezijos nuo labai senyvų laikų. Jų valdiški užrašai siekia tolimą praeitį apie 3800 pirm Kristaus gimimo."

"Babilonijos ir Assirijos raštų kuriniai yra rasti Nineveh griuvėsiuose. Mat yra rasta 22 tukstančiai molinių toblyčių su įvairiais užrašais. Tų valstybių ar tautų palaikai liudija, kad 7-tame šimtmetyje pirm Kristaus gimimo Assurbanopolyje dėlei tokių raštų buvo knygynas."

Babilioniečiai gerai mokėjo rašyti įstatus. Karaliaus Ham murabi įstatai (code) turi 282 punktus. Reiškia milžiniškas senovinės literaturos tvarinys. Tie įstatai buvo surašyti 2100 m. prieš Kristaus gimimą. Senovės Aigyptas turėjo rašto arba knygų dievus. Mat That — Hermes ir Ibis buvo knygų arba rašto viešpačiais. Babilioniečiai ir Assiriai to neturėjo. Apie tų tautų raštus galima pasiskaityti Harperio veikale "Assyrian and Babylionian Literature" Appleton Co. atspausta.

Trijų pėdų veikale "New Larned History" 6-tame tome sutraukoje "Libraries" (knygynai) paduoda daugiau apie senovybės raštus taip: "Rinkliava bei kolekcija rašliavinių toblyčių buvo daroma per Assirijos karalių Tiglath — Pilesero II. Jisai rinko ir kopijavo visus senovinius savo senesniųjų valdytojų užrašus. Sargonas dinastijos pradėtojas po Tiglath — Pilesero II. mirties, vėliaus 745 metais prieš Kristaus gimimą, apie 722 m. padidino knygyną. Mat pridėjo astralogijos rinkinį. Karalius Senacherib 705 m. prieš Kristaus gimimą sukopijavo arba surašė Assirijos kononus arba bažnytinius įstatymus arba tiesas. Rinko istorijos, mitelogijos tvarinius ir sudėjo tame krovinyje. Senacherib perkėlė knygyną iš Calsch į jo originalę vietą Nineveh miestą, sostinę. Esarhaddonas 681 m. prieš Kristaus gimimą dar padidino knygyną. Tai yra pridėjo kelius tukstančius raštų toblyčių. Visi rašliaviniai radiniai buvo sunešti ir sukrauti tame knygyne Nineveh meste. Tame knygyne svarbiausi raštai buvo TOBLYČIOS su istoriniais įstatais, karalių įsakymais. Knygyne buvo radinių skyriai: istorijos, tikybos, etikos, rėdo ar tvarkos, rašto ir raidžių istorija, geografijos sutrauka arba tautų, upių, kalnų, produktų ir t. t. Toblyčių daugumą turėjo įstatymų ir įsakymų reiškinius. Taip pat tulos toblyčios buvo su legendomis ar savu, arba ir svetimu pavadinimais apie tvaną ir kitus. Biblijinius padavimus. Nuosvarbiausi rinkliava buvo gamtos istorijos bei gyvulių, paukščių, reptilijų, medžių, augmenų ir minearlų rinkinys. Babilioniečių ir assirijiečių raštai raštyj sumerų arba akadų kalba. Raštas beveik geresnis už aigyptijonų raštą. Jų raštai liudija, kad babilioniečiai ir assiriečiai pergyveno gana aukštą kulturą."

(bus daugau.)

Pasaulyje Nauja Gadynė, Lietuvoje Tebėra Sena.

Tiesiog butų gėda ir rašyti, kad Lietuvoje randasi tokių žmonių, kurių protas sulygtų su laukinių žmonių protu. Vienok tokių Lietuvoje yra labai daug. Vasario 8 — 9 nakties laike 12 val. 45 min. sužaibavo ir smarkiai sugriaudė. Tvirtina, buk tai buvęs dangaus svečias meteoras, nurodytą kritimo vieta, nors pačio meteoro dar nebuvo rasta rašant man šiuos žodžius. Kaip ten buvo, nesvarbu, nes buvo paprastas gamtos reiškinys. Bet religiniai žmonės paleido kalbas, buk Dievas žmonėms parodęs rykštę ir liepęs sugrįžti prie Romos bažnyčios. Suprask, pilk litus į kunigiškas karbunkas. Šiaurės pašvaistę pamatę paskelbė ir leidžia gandus, buk matė kryžių danguje, raudonus stulpus ir ką kitą. Tai vis esą Dievo ženklai, ženklinanti subedievėjusiai žmonijai ateinančią bausmę. Rokiškėnuose pasklydo gandai, buk vienam asmeniui Dievas parodęs tris bačkas. Vienoje buvę vanduo, antroje miltai, o trečioje kraujas. Dievas paaiškinęs, buk esanti 1928 šlapi metai, bačka su miltais, šie geri metai, bačka su krauju ženklinanti 1930 metuose karą ir revoliuciją. Patikrinus, tokie gandai eina po visą Lietuvą, ir jos skleidėjais yra davatkos. Gal kunigų nusamdytos?

— P. Kriukelis.

STRAND LUNCH

Perėjo į naujas rankas ir dabar naujas savininkas teikia šviežiausius ir geriausius valgius, kur kiekvienas bus patenkintas. Užeik ir persitikrink.
STRAND RESTAURANT
304 BROADWAY
SOUTH BOSTON MASS.
Albert Helgerman, Sav.

Tel. S. B. 1654 W
DR. R. CHERNIAK
Dentistas
Visas darbas garantuotas už prieinamiausią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 vak.

Telefonas S. B. 0441
Lietuvys Advokatas
VEDA VISOKIAS PROVAS kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo
PRANAS J. KALINAUSKAS
384 Broadway So. Boston, Mass
Gyven. vieta 1662 Columbia Rd. So. Boston, Mass. Tel. S B 1882

Valandos:
9 iki 12, 1 iki 5, 6 iki 8.
Seredomis tik nuo 9 iki 12.
Subatomis vakarais ir šventadieniais ofisas uždarytas. Speciališki susitarimai daromi.
Dr. M. Vincent Casper
(KASPARAVIČIUS)
DENTISTAS
Persikelia naujon vieton, kur pildis savo profesijos pareigas užsiimdamas abelna dentisterija, inimant ir X-Ray
511 BROADWAY SO. BOSTON
Tel. SOUth Boston 0823
(Šale Dr. Jakmauh ofiso)

"TARPININKAS"

Vaizbos, Kulturos ir Dailės Mėnesinis Žurnalas, su spalvuotais paveikslas 40 puslapių, didelio formato.

Prenumerata metams $1.00;

Vienas numeris 10 centų,

Užseinyj $1.50, vienam num. 15c.

"Tarpininkas" duoda $200.00 arba laivakortę į Lietuvą ir atgal dovanų.

"Tarpininkas" pagelbės jums apmokėti bilas. Įsigykite "Tarpininką" tuojau, tai sužinosite, kaip tą galima padaryti.

Kreipkitės šiuo adresu:

"TARPININKAS"
332 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Leidėjas A. J. Kupstis.

"Sandara" Dovanai.

Mes suteiksime laikraštį "Sandarą" metams dovanų, kas pirks 2 lempas ir prisiųs $12.50. Lempos gražios tinkamos gražiausiuose kambariuose, jos dega gasolinu ir karosinu ar gasolinu. Tinkažymėkite, kurios norite — ar karosinu ar gasolnu. Tinkamos vežti į Lietuvą saviškiams dovanų, nes Lietuvoje tokių nėra, gausite gražią padėką. Jeigu į Lietuvą norit vežti turit pažymėti. Mes turime parupinti tikrą baksą lempai įdėti, už baksą $2.50 ekstra. Turite už 2 lempas siųsti $15.00. Jeigu norite vieną lempą, turite siųsti $8.95, su baksu ekstra $2.50, viso $11.45. Į Lietuvą norint gauti "Sandarą" turite $1.00 pridėti ekstra. Lempos dega šviesiau negu elektros, ir pigus deginimas 90% nuošimtį deginamą oru. Siųsdami Money Orderį turite adresuoti.

A. S. KULBIS,
1546 E. 33rd Street,
Cleveland, Ohio.

Nemokėk Už Vandenį?

Uneed'o rašalui (atramentui) milteliai (powder) padarysi pats sau gražų mėlyną ir geriausią rašalą už 10 c. pantį. Sampelį ir instrukcijas prisiųsime už 10c. Gera proga pardavėjams.
UNEED BUSINESS SERVICE
P. O. Box 279 Back Bay Sta.
BOSTON, MASS.

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O. D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 — W.

Telefonas S. B 28-05-R
Lietuvis Optometristas
Išekzaminuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Laisniuotas KARPENTERIS
Turiu miesto leidimą (license) budavoti naujus namus ir remontuoti senus. Taipgi pentinu iš oro ir vidaus. Kreipkitės sekančiu antrašu:
FRANK ZOKAS
16 Glenside Avenue
Jamaice Plain, Mass.
Tel. Jamaica 1891-J

Namų telef. Univ. 1463-J
A. O. Šalna
(SHALNA)
Lietuvis Advokatas
Baigęs du Universitetu, Cornell University su A. B. G., Washington University su L. L. B.
"Darbininko" Name
(2-ros lubos)
366 W. BROADWAY
So. Boston. Tel. S. B. 3520

Boston, Mass.

1-mo Apskričio Suvažiavimas.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 1-mo Apskričio suvažiavimas įvyks Nedėlioje Balandžio — April 7 dieną, 1929 metais, 7-tos kuopos svetainėje, 327 E. Street, So. Boston, Mass., pradžia 10 val. ryte.

Visos Massachussets Valstijos kuopos privalo išrinkti ravo atstovus ir prisiųsti į šį suvažiavimą. Nes šis suvažiavimas yra vienas iš svarbiausių, ypatingai šiuom tarpu, kuomet kaip musų organizacijos, taip ir abalnei lietuvių, bei Lietuvos reikalai reikalauna nuo musų daug darbo ir pasišventimo.

1-mo ALTS. Apskričio
J. Lekys, Sekretorius.

TITUS P. GREVIS
ARKITEKTAS IR INŽINIERIUS
Budavoju namus pagal užsakymą padarau visokius plenus, išmieruoju žemę, gaunu permitus del garadžių, darau viską pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užeikit pas mane, patarimai uždyką.
395 BROADWAY, SO. BOSTON
Tel So. Boston 2340

A. P. DAVULIS
REAL ESTATE & MORTGAGES
366 Broadway, Room 1
Tel. 2027
So. Boston, Mass.

Tel. University 1768-J
LIETUVIS PENTERIS
JOHN R. GUDLEVSKI
12 Merrill st., Cambridge, Mass.
Pentinu, popieruoju ir dekoruoju iš lauko ir vidaus.

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M.D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas South Boston 1058
BAY VIEW MOTOR SERVICE
Peter Trečiokas ir Juozas Kapočiunas Savininkai.
Studebaker — Erskine
Sales Room, 549 East Broadway
Servce Station, 1 Hamlin St. and Eighth St.
SOUTH BOSTON, MASS.

Garadžiaus Telefonas So. Boston 0777 — Stubos Telefonas So. Boston 1463-J
PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS
Pardavodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Paarduodame Gulf ir Sinclair gazoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausį patarnavimą už prieinamiausią kaina. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užganėdinti.
415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius, O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:
820 E. 6-TH STREET SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 4486

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsimenkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikata. Teikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai dykai.
D. CABITT
100 SALEM STREET. BOSTON, MAS

A. J. Kupstis
332 WEST BROADWAY SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 1662—1373
OFISO VALANDOS NUO 9 RYTO IKI 9 VAKARO
REAL ESTATE, INSURANCE IR MORTGIČIŲ AGENTURA

DAR VIENA NEGIRDĖTA PROGA!
SOUTH BOSTONE
2 šeimynų namas ir krautuvė. Kampinė vieta. Rendos $820 į metus. Kaina $6,500, įnešti reikia nemažiau kaip $1,000. Likusius išmokės to namo randos. Žmogus gali daryti gerą pragyvenimą. Patyrimas nebutinai reikalingas; gera vieta gyvenimui daryti, nereiks eiti pas kitą ieškoti darbo. Naujai ištaisytas iš lauko ir iš vidaus. Kreipkitės tuojaus

SO BOSTONE parsiduoda Grosernė ir Bučernė. Senai išdirbtas biznis, įeigų nuo $700.00 iki $800.00 į savaitę. Kreipkitės tuojaus. Kaina $3,900.

Parupinam mortgičius namams ir ukiams. Kas turi pinigų del mortgičių, kreipkitės pas mus. Inšiuriname viską, reikalaujant duodam ir ant išmokesčio — tik Mass. valstijoj.

Mes visuomet turime gerų pirkinių, namų ir krautuvių, — meldžiam kreiptis pas mus ir persitikrinti.

Parduodam anglis ir malkas, pristatome į namus ne toliau kaip 12 mylių nuo Bostono.

PARDUODAME LAIVAKORTES IR SIUNČIAME PINIGUS Į VISAS ŠALIS.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly

Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
373 East Kensington Ave.
Chicago, Illinois

Editorial Office:
3331 So. Halsted Street
Telephone: Boulevard 0406

Business Manager Matas Bieksha

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entry as second-class matter applied for at the Post Office at Chicago, Illinois, under the act of March 3, 1879 or August 24, 1912.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3331 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas: Boulevard 0406
Užsisakymo kaina:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyj metams $3.00

Redakcijos Straisniai

ŠIUARĖS LETUVAI ŠAUKIASI PAGALBOS.

Jau seni laikai, kaip musų laikraštyj pradėjo pasirodyti neramios žinios apie skaudų nederlių, ištikusį didžiąją Lietuvos dalį. Kaikurie amžini optimistai, žinoma, kuriems nieko netruksta, net pastebėjo, kam tokius dalykus dėti į laikraštį, kurie tik upą gadina. Net iš vienos oficialės įstaigos nesenai buvo pasiuntinėta Amerikos lietuvių spaudai cirkuliaris raštas, duodantis suprasti, kad nieko tokio panašaus yra, kad viskas "v poriadkė"...

Bet tylus skurdus balsai nesiliovė girdėtis. Ukininkų skurdas — tylus, nedejuojamas ne agituojamas, savo nebepaslepiamu balsu privertė net viršunes Lietuvoje, kad ir pavelintai, pripažinti, kad tikrai yra didi bėda, kurią reikia gelbėti, kol dar ne suvis vėlu... Štai atplaukė pirmasis pundas atsišaukimų ir į mus Amerikos Lieutvius, pasirašytų jau ne luomų ir "tautiškumo" skirtumų. Ukininko badas, badas ir visų kitų, ir dar blogiau, tai badas visai valstybės ekzistacijai.

Bet badas ne tik ukininkus paliečia. Jei badauja tie, kurie kitus maitina, kas darosi s tais, kurie tik juodas rankas teturi, kurie savo raumenis į duonos plutą maino? Darbininko, samdinioko padėtis čia dar baisesnė. Lietuvoje jau kartu ukininkas ir samdininkas pusdykiai ir pusbadžiai eina darbo ieškoti, kad iš gauto vieno antro lito duonos druskos tai dienai gavus...

Lietuvoje sujudo visos organizacijos. Net karo stovis nebeišmano, ar čia jas bausti ar pradėti glausti. Net jaunuomenė, kuri rodos, mažiausia rupinasi gyvenimo nelaimėmis, jausmingai atsiliepė. "Jaunimo" No. 2. vedamame skaitome atsišaukimą:

Gelbėkime Badaujančius Brolius.

Šiaurės Lietuvą šiemet palietė skaudus smugis — nederlius. Apie skurdo ir bado pavojų šiauriečiams ryšy su nederlium dar iš rudens rašė pažangieji laikraščiai. Bet tai buvo oficiozų paneigiama, buvo įrodinėjama, kad nėra taip baisu, kad "bendrai imant Lietuvoje grudų uždėrėjo ne mažiau kaip pernai" ir susirupinti labai nėsą kuom. Bet gyvenimo tikrenybė pasirodė daug žiauresnė už teoretinius išskaičiavimus. Ir matom šiaurės Lietuvoj sunkią padėtį, nes ne tik, kad ukininkai neturi sėklos apsėti laukams, bet ir valgiui neužtenka. Tai skundžiasi net gana pasiturįs ukininkai. O ką bekalbėt apie biednuomenę, kuriai tankiai tenka stačiai badauti. Kitais metais budavo šiaurės Lietuvos bedarbiai randa darbą ir duoną kaimynėj Latvijoj. Bet Latvija dar skaudžiau nuo nederliaus nukentėjo ir visi, kas rasdavo ten darbo, šiemet jo neturi. O neturėti darbo, lygu neturėti duonos. Badas, skurdas nuvedė ramius žmones net iki tokių nepaprastų žygių, kaip demonstracijos, apie kurias buvo rašyta laikraščiuose.

Jei tolima Amerika gelbėdavo ir dar nesenai gelbėjo Rasiją ir kitus bado paliestus kraštus, tai juo labiau turime atsiliepti vieni į kitų vargus musų mažutėj Lietuvoj, kuri ypatingai reikalinga visų tautos ir krašto dalių vienybės.

Ką mes Amerikos Lietuviai šiandien pasakysime? Juk tai kalbama apie MUSŲ BROLIUS Tai musų pačių tėvas ir motina, sesuo ir brolis, buvęs brangus jaunystės draugas šianden alksta ir šala.

Sakoma, sotus alkano nesupranta. Laimei, mes galėdavome pasidžiaugti, kad Amerikos lietuviams tas priežodis negali buti taikomas. — Jei taip tai sujuskime, ir nelaukdami nei dienos. Gal ne vienam teko patirti, kas yra badas, kad ir vieną dieną badautas?... Jis nepalyginamai baisesnis, kada jo galo nesimato. Palikime laikinai savo įsitikinimus ir skirtumus name ir visi bendrai ar pavienai, nesvarbu, — yra visokių budų kaip Lietuvon savo dalį pasisti. Užmirškime ir tuos kurie mus mokina nesiinteresuoti Lietuvos laime. Tie dideli žmonės atėjo ir praeis, o Letuva buvo ir pasiliks. Kai musų tėvai išmirs, jų brangus mums kapai liks tenai, ir vis tik mums Lietuva bus šventoji žemė. Šaukiame visus, į pagalbą bado paliestai Lietuvai.

Studentų Varpininkų Padėka.

Aukos:

Varpininkų Susišelpimo Fondai paaukojo ponas Antanas Gudaitis 150 litų. Daktaras Graičiunas 50 litų. Varpininkų Susišelpimo Fondo Centro Valdyba, gerbiamiems aukotojams už aukas, kuriomis yra šelpiami neturtingi moksleiviai, taria širdingą ačiu.

Pirm. **Dr. J. Staugaitis,**
Sekr. **J. Audickas.**

Broliai Amerikos Lietuviai!

Sunki buvo pereita vasara šiaurės Lietuvos ukininkams. Nuolatiniai lietus ir šaltas oras pavasarį nedavė laiku įsėti vasarojų. Užėję birželio mėnesį šalčiai ir sniegas sunaikino ne tik tai, kas buvo pasėta, bet žymiai apnaikino ir žiemkenčius javus. Žuvus pirmiems pasėliams, birželio ir liepos mėnesį ukininkai bandė sėti vasarojų antrą kartą, bet šitą vėlybos sėjos vasarojų užpuolė ankstyba žiema: dalis jo liko laukuose nenuvalyta, o tai, kas buvo suvežta šlapia į kluonus, tenai supelijo. Del to ukininkai liko be duonos, be sėklų, be pašarų gyvuliams. Jie atsidurė didžiausioje bėdoje.

Ukininkų bėda sunkiai palietė darbininkus. Maža turėdami patys sau maisto, ukininkai atleido darbininkus, ne turėdami darbų ir darbams apmokėti išteklių, darbininkų nesamdo, ir pastarieji, netekę darbo, neteko ir duonos. Jiems ir jų vaikams šiandieną jau tenka badauti ir šaltuose nekurentuose butuose gyventi.

Į pavasarį nukentėjusius nuo nederliaus vietų gyventojus vargas dar labiau prispaus, badas daug kam negailestingai į akis pažiurės.

Lietuvos vyriausybė, įvertindama nukentėjusių sunkią padėtį, paskyrė 10 milijonų litų nukentėjusių vietų ukininkams pavasario sėjai sėklomis aprupinti. Šios sėklų paskolos jau išdalintos. Bet suprantama, kad jos negali visos bėdos pašalinti. Del to atsirado reikalas ir visai visai visuomenei, visai lietuvų tautai susirupinti nukentėjusių šelpimu. Kaune yra susidaręs visuomenės organizacijos pagrindais Šiaurės Lietuvai Šelpti Centro Komitetas. Toki šelpimo komitetai yra su daromi vietose — valščiuose ir apskričiuose. Paramos nukentėjusiems organizavimas visoje Lietuvoje jau plačiai eina. Nenukentėjusių nuo nederliaus vietų, ypač Suvalkijos, ukininkai apsideda javų piliavomis, aukoja pinigais ir daiktais. Valstybinių ir šiaip jau įstaigų valdininkai skiria nukentėjusių nuo nederliaus naudai tam tikrą savo algos dalį. Visa Lietuvos visuomenė, kiek tik leidžia išgalės, stengiasi padėti nelaimės ištiktiems broliams.

Bet bėda yra tiek didelė, kad aukų nukentėjusiems niekad per daug nesusirinks. Reikalas verčia jų ieškoti juo daugiau, surasti juo daugiau gailestingų, savo brolius užjaučiančių tautiečių.

Šiaurės Lietuvai Šelpti Centro Komitetas todel kreipiasi šiuo bendru visiems tėvynės sunums reikalu ir į Jus, Broliai Amerikos Lietuviai. Mes negalime užmiršti Jusų gausios paramos ir aukų besikeliančiai iš griuvėsių Lietuvai pirmais jos nepriklausomybės metais. Mes negalime užmiršti Jusų jautrios širdies ir daugybės kitų Tėvynės reikalų atžvilgiu. Ir šiandieną mes pasitikime Jusų meilę savo Tėvynei ir savo broliams.

Gerai žinodami, kad šiandien ir Amerikoje sunkus laikai, mes vis tik turime vilties, kad Jus, Broliai, suprasite tą didelį reikalą, kurį mes nurodėme, ir prisidėsite nors smulkiomis aukomis. Jei tik dauguma Amerikos lietuvių prisidės nors smulkiomis aukomis, tai nukentėjusių Šiaurės Lietuvos gyventojų vargas visai žymiai sumažės. Aukoms rinkti mes kviečiame sudaryti pas save komitetus ar iniciatyvines grupes, arba stačiai siųsti jas savo Amerikos lietuvių organizacijoms, kad pastarosios persiųstų jas į Lietuvą. Amerikos lietuvius, kilusius iš Biržų, Šiaulių, Panevėžio, Rokiškio ir artimų joms apskričių mes kviečiame atsiminti savo gimines, šiandien su didžiausia bėda kovojančius ir, kiek kas išgali, tiesioginiai juos sušelpti. Kur gali susburti keletas iš vienos apskrities kilusių Amerikos lietuvių, sudarykite savo apskričiai paremti komitetus ar iniciatyvines grupes, parinkite aukų ir pasiųskite jas savo apskrities Lietuvoje Šiaurės Lietuvai Šelpti Komitetams ar šiaip per žinomus, patikimus visuomenės veikėjus, kad jie jas įteiktų nurodytiems komitetams. Kam čia nurodyti budai butų nepatogus, savo aukas malonėkite siųsti tiesiog Šiaurės Lietuvai Šelpti Komitetui Kaune (Gedimino gatvė Nr. 40).Aukų rinkimas ir šelpimo darbas truks iki naujo derliaus, t. y. iki rugpiučio — rugsėjo mėn. 1929 metų.

Mes tikimės, kad musų kvietimas padėti nukentėjusiems, sutikęs vieningą visos tautos pritarimą čia, Lietuvoje, nepaliks be atsiliepimo ir musų tautiečių tarpe Amerikoje.

Tad tenepavargsta duodančiųjų tautiečių ranka ir tesuteikia ji malonią paguodą ir paramą tiems, kuriems šių metų likimas lėmė iš savo brolių pagalbos laukti.

Šiaurės Lietuvai Šelpti Centro Komitetas .

Garbės pirm. **Z. Smetonienė**
Pirmininkas **Vl. Putvinskis,**
Vice pirm. **Dek. Mironas,**
Prof. Romeris,
Iždininkas **Z. Toliušis.**

Nariai: Prel. Januševičius, Z. Žemaitis, M. Galdikienė, E. Šklerienė, E. Olickis, J. Dobkevičius, Ap. Vienožinskis, J. Tallat — Kelpša, J. Lapėnas, J. Jasiukaitis, A. Bružas, A. Soloveičikas, Al. Šostakas, Rubinšteinas, J. Dagelis, Ed. Turauskas, Obolevičius, V. Oškinis.

Sekretorius **Z. Starkus.**

P. Kriukelis.

Iš Lietuvos Ukininkų Nelaimių.

Jau amerikiečiams žinoma, kad žiemių Lietuva yra nukentėjusi nuo blogmečio, ir kad to krašto ukininkams yra reikalinga pagalba. Valdžia žinoma susirupino ir paskyrė 10 milijonų litų nukentėjusiems paskolos. Pinigai buvo pavesta draugijoms, kurios supirkinėjo javus, sėklomis, ir vasario mėnesį tas sėklas išdalijo ukininkams. Tai nemaža parama, jei tos sėklos butų suvartojamos tam tikslui, kuriam buvo duotos. Dabar truksta spraga liko neužkišta. Sėklas ėmė, kuriems reikėjo ir kuriems nereikėjo. Mat nekurie turi kvailą viltį, kad gal ši skola busianti dovanota. Ukininkai paėmė sėklas, tiesiai vežė į maluną arba pardavinėjo ant rinkos del pasidarymo kokio cento. Nekurie sako buk miežius ukininkai parduoda del to, kad jie yra dvieiliai, tai netiesa. Tokie miežiai ir žiemių Lietuvoje vietomis puikiai auga. Sėklas valgo, delto, kad pristigo duonos, pardavinėja, kad spaudžia pinigiški reikalai. Be to dar sėklos yra brangesnės 6 — 8 litais rinkos kainos. Butų geriaus, kad jie butų gavę pingais ir pavasario laike, tai paskolos tikslas butų tiksliaus sunaudotas. Bet antra atvertus, nevalgęs negi busi.

Ir ta žiema dar kankina. Tokios žiemos šaltos kaip šįmet buvo Lietuvoje tik senesnieji žmonės atmena. Beveik visą žiemą šaltis sviravo nuo 20 iki 40 laipsnių. Žmonės peršalo, pradėjo sirgti ir mirti, naujagimiai gyvuliai sušalo tvartuose, senesnieji gyvuliai irgi labai suvargo, rusiuose ir duobėse bulvės sušalo, ir tas viskas ukininkams atnešė didelius nuostolius. Del šaltos žiemos gyvuliai sunaudojo daug pašaro, kurį ukininkai jau pradėjo pristigti. Susitvėrė komitetai šiaurės Lietuvai šelpti, kokia iš tų komitetų nauda bus, dar nežinoma. Komitetuose sėdi žmonės aukštos doros ir teisingumo, bet kai iš jų rankų aukos pareis į kitas tai pats Dievulis težino, kaip bus. Tokie komitetai veikė ir 1919 — 1920 metais, ir valščių ir kiti ponai dar ir dabar tebenešioja amerikos lietuvių aukotais rubais. Kaip eis darbas, tai mieliems skaitytojams vėliaus pranešiu.

APŽVALGA

Kas Nepriklauso Prie Darbo Žmonių.

"Pravda" pasakoja apie įdomius kuriozus, kurie turėjo vietos ryšy su rinkimų į sovietus kampanija. Barabino apygardoje rinkimų komisija išbraukė iš rinkimų sąrašą visus bernus, kaipo "nedarbo" elementą. Motyvai buvo tokie: "Kokie gi jie yra darbo žmonės? Nei žemės, nei arklių neturi. Daugelis ne tiktai gyvulių, bet ir pačių neturi. Ką gi jie gali dirbti?"

Penzos apygardoje kaimo atstovui buvo atimtos rinkimų teisės. Motyvai: "Koks gi yra ustovo darbas? Visą dieną sėdi šie dykaduoniai po krumais, groja ant dudelės ir pliauškina botagu... Tai ne darbas. Tai moka kiekvienas kvailys."

Kaži, o Pruseika su Bimba ar "darbo žmonės?"

Svečias Iš Dangaus.

Spaudoj pasirodė žinių apie nepaprastą reiškinį, kurį daugeliui Lietuvos gyventojų teko matyti naktį iš vasario 8 d. į vasario 9 d. Raudonas ugnies kamuolys nepaprastu greitumu švystelėjo tą naktį apie 11 val. per dangaus šiaurės rytų link ir kaž kur toli nukrito ant žemės. Eltos žiniomis viską nušvietęs kamuolys nukritęs ties Daugpiliu.

Iš visko matyt, kad ča buta gana reto pas mus svečio iš dangaus — meteoro. Todel ne pro šalį bus arčiau su šiuo gamtos reiškiniu susipažinti.

Meteorai — tai tos krintančos žvaigždės, kurias daug kam šaltomis žiemos naktimis pasitaiko matyt ant dangaus. Jos pasirodo iš netyčių, išrašydamos šviesų bruoželį tarp žvaigždžių, ir netyčia išnyksta. Tikrumoj tai nedidelės dangiškų kunų atčaižos, kurios, kaip planetos lakioja savo keliais erdvėje. Tos atčaižos yra atšalusios, tamsios patekusios į žemės atmosferą jos nuo trynimosi į orą įkaista ir pradeda šviesti raudona, arba net balta šviesa.

Keliose vietose žemės kelias erdvėje ryžiuojasi su ypač gausių atčaižų keliais. Tada dažnai pasitaiko, kad šios atčaižos patenka į žemės pritraukimo sritį, ir šis pritraukimas nugali jų lėkimo inerciją. Atčaižos krinta ant žemės ir, susidurusios su žemės atmosfera, įkaista, pradeda šviesti, virsta meteorais.

Pastebėta, kad meteorai retai pasiekia žemę. Dažniausiai, dar perlėkdami žemės atmosferą, jie susprogsta į dulkes. Tai atsitinka del to, kad meteorai lekia dideliu gretumu (keloliką kilm. per sek.), ir net labai skystoje atmosferoje jų paviršius akimirksnyj įkaista atšoka nuo vidurinių sluogsnių, trupa, atidengdamas tokiam pačiam kaitinimui tolimesnius sluoksnius ir t. t. Tokiu budu, iki meteoras pasiekia žemę, jis sutrupa į smulkiausias daleles. Del to dažnai tenka matyt nukrintant meteorus, bet labai retai surandami meteorų gabalai.

Šie pastarieji lengvai gali išlikti sveiki tame atsitikime, kada meteoras lekia maždaug į tą pačią pusę, kaip ir žemę. Tada jis nukrinta palyginti ne dideliu greitumu, ir žemę gali pasiekti meteoro gabalai, net kelių tonų svorio. Tačiau tai labai retai atsitikimai, kuriais domisi visų kraštų mokslininkai.

Raudona nukritusio meteoro šviesa rodo, kad jis nelabai buvo įkaitęs. Reikia laukti, kad tolimesnės žinios meteoro kritimo vietą nustatys tik sliau.

P. D.

Naikina Tėvynės Grožį.

Kas susilygins su musų Lietuvos gamtos grožiu!, nei kalnuota su savo blizgančiais ežerais Šveicarija, nei giedroji mėlinu dangumi Italija. Kvepiančios gėlės, šlamanti medžiai, gražus žaliuojanti kalneliai ir ežerai su sidabrinėmis bangomis, o dar pridėkime ramus žvėrelius su giedančiais paukšteliais, tai nenoroms iš krutinės išsiveržė balsas. Kas susilygins su musų teviške! Bet šis gamtos grožis begailestingai yra naikinamas. Miškų vietoje riogso kelmai, viliojančios uogos ir riešutinai yra išmindžiojama, išlaužoma, paukšteliai ir žvėreliai įvairais budais yra gaudomi ir žudomi. Pilni miškai ir krumeliai kilpų, į kurias įkliuna kiškiai ir lapės; šie žvėreliai yra gaudomi neatsižvelgiant metų laiko ir įstatymo. Yra medžiotojų draugija, bet jiems tiktų kitoks vardas, nes nariai nei kiek nepildo draugijos įstatymų. Be apribavimo laiko šaudo kiškius, kurapkas, tetervinus, balandžius, vandens vištytes ir laukines antis. Tuštėja musų žuvingi ežerai. Ežerų valdovai tai žydai, o žuvininkai, tai burliokai. Tokiems asmenims nerupi, kad ežeras neliktų tuščias, rupi jiems pelnas, o sykiais net išnaikinimas žuvių. Šį verslą neblogai butų, jei lietuviai amerikiečiai į savo rankas paimtų, tik čia reikia valdžios simpatijos.

— P. Kriukelis.

Lietuvos Studentai Vyksta Vakarų Europon.

Docentas Balys Sruoga organizuoja studentų ekskursiją į vakarų Europą.

Kelionės maršrutas busias toks: Kaunas Berlynas, Munchenas, sieks Austrijos kalnų ledynus, Rytų Šveicariją, Šiaurės Italiją iki Venecijos ir Milano. Daugiausia ekskursija kreipsianti dėmėsio į kalnų lankymą, kuriuose numatoma arti 20 dienų pasilikti ir pagyventi nomadų gyvenimu.

Studentai norį šioje ekskursijoje dalyvauti, jau dabar pradeda registruotis pas ekskursijos vadą. Šioje ekskursijoje tegalėsią dalyvauti tik 13 žmonių (velnio tuzinas), Be to, kaip minėjome, ekskursija kreipsią daugiausia dėmesio į kalnų lankymą, todel ši kelionė bus gana sunki. Del tos priežasties ekskursijos dalyviais galės buti tie studentai, kurie fiziškai yra stiprus.

Visa kelionė, maistas, nakvynė ir t. t. atseisią apie 600 — 700 litų. Ekskursija iš Kauno išvyksta liepos mėn. pirmomis dienomis ir grįšianti tik apie rugpiučio mėn. vidurį.

Labai Negražiai Užsirekomendavo.

Studentų triukšmas.

"L. Ž." įdėjo aprašymą pagarsėjusio Kauno studentų triukšmo:

Vasario 15 d. 18 val. U-to septynių metų gyvavimo sukaktuvių išvakarėse studentains susirinko U-to salėn. Prezidiumas nerinkta iniciatorių nepasirodė. Kaip vėliau paaiškėjo, apie susirinkimą nebuvę pranešta net U-to vadovybei. Susirinke pradėjo reikštis minios iniciatyva.

Kažkas iš susirinkusių pasiulė kas metai tuo laiku švęsti studentų šventę ir sudaryti tam tikrą tradiciją, kaip yra užsienio universitetuose.

Pasiulymui visi pritarė.

Toliau kažkas pasiulė nuversti konkę. Žaliakalnio autobusą, pareikšti protestą teatrui, kuris nedaras studentams nulaidų. Taip netvarkingai kalbant dar kažkas pasisakė prieš "baltą žirgą" ir "geležinį vilką", bet daugelis pradėjo protestuoti ir švilpti. Nėsant jokios tvarkos, pasigirdo balsai daryti eiseną.

Apie tukstantis studentų išėjo į gatvę ir dainuodami Mickevičiaus gatve traukė į laisvės Alėją.

Ties Daukanto gatve policininkai sudarė grandinę ir bandė eiseną ustabdyti. Nepasisekė, ir studentai traukė L. Alėja toliau.

Pakeliui studentai dainavo, grojo armonikėliais ir šukavo — tai valio smuklėms, tai šaukė prieš kirpyklas, kam jos nedarą nuolaidų. Eisena iš rodė netvarkinga palaida.

Ties Maironio gatve policija vėl išsirikiavo eisena sustabdė, ir atvykus pėščiosios ir raitosios policijos rezervui, pareikalavo išsiskirstyti. Čia keli studentai buvo suimti ir nuvesti nuovadon.

Kažkas pasiulė eiti į Karo muziejų, tačiau policija stud. burelius išsklaidė.

Išblaškyti prie 1-mų rumų ant trotuako ir nesitraukė atgal. Pradėjo sklaidyti policija. Pagaliau 9 val. v. stud. sugėjo į Universitetą.

Netikėtai su besitraukiančiais pateko į rumus pol. valdininkas. Studentai jo nepaleido ir laikė "įkaitu". Žadėjo išleisti tada, kai grįš areštuoti studentai.

Įsikarščiavusius studentus nuramino atvykę p. p. Rektorius ir Prorektorius. Jie prašė studentus skirstytis. Studentai sutiko tai padaryti tuomet, kai paleis suimtuosius.

Policija be tardymo nesutiko suimtųjų paleisti. Studentai nutarė siųsti delegaciją pas polic. viršininką.

Delegacija išėjo, bet negrįžo. 12 v. del karo stovio susirinkusieji pradėjo skirstytis. Policja tikrino išeinančių dokumentus, todel daugumas pro antras duris, per daržus spruko namo. Kas neturėjo dokumentų — buvo sulaikytas.

Visiems išėjus, išėjo policijos valdininkas.

Sudarius protokolus, suimtieji paleisti; kol kas nepaleisti esą tik "Studento" redaktorius Blazas ir stud. Lembergas, kurie esą įtariami iniciatoriais.

Nei kokių obalsių nei aiškaus tikslo, nei tvarkos bei organizacijos įvykio eigoj arčiau matę jį nepastebėję. Tai buvęs kažkoks gaivalinis studentų subruzdimas.

P. S. Atrodo, kad užbaigos žodį gaivalinis galima pakeist galvijiniu.

"MARGUTIS"
MUZIKOS IR JUOKŲ MENESINIS ŽURNALAS
Dainos: Chorams, Solistams
Gaidos dėl pijano
Teatralams veikalai
Pilnas geriausių juokų
Kaina $1.00 metams
"MARGUTIS"
3210 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Liaudies Kolegija

ISTORIŠKI BRUOŽAI POLITINĖS FILOSOFIJOS

Rašo Ramusis Arimantas.

DALIS IV. VIDURAMŽIAI.

A. Fendale Sistema.
Rašo Ramusis Arimantas.

Nuo laikų Aristotlio ir Cicero iki susidarymo Bažnytinės Imperijos, ir užvedimo Fendalės Sistemos, jokie nauji politinės filosofijos principai nepasireiškė gyvenime.

Fendale sistema įnešė naują principą civilizuotame pasaulyj, bet seną pas žydus, — bažnytinį komunizmą.

Geresniam Fendalės Sistemos supratimui, reikia kreiptis pas Flaviją Josephus, kuris savo veikale "Žydų Senatvė" aprašo keturias žydų sektas — Farizėjų, Sadducejų, Essenų, ir Judos — Galilėjaus pasekėjų.

Trįs iš tų sektų nėra įdomios, nes yra plačiai žinomos. Farizėjai laikėsi tikybos formų Maižiešiaus nustatytų, ir tomis formomis pasitenkino. Sadducejai buvo laisvamaniai, kurie netikėjo į sielos nemirtingumą, ir vadavosi gyvenimo patyrimais, bet kadangi jų draugja susidarė iš šviesių ir įtekmingų žydų, jie buvo prileisti prie valdžios, ir buvo Sanhedrimo Sąstatoj, kurio pirmsėdžiu buvo vyriausis kunigas farizėjus. Pasekėjai gi Judos Galilėjaus skyrėsi nuo farizėjų vien tuomi, kad jie nepripažino jokios svietiškos valdžios — vien Dievo, buvo priešingi Romos viršenybei, ir politišku žvilgsniu buvo anarchistais — kovotojais už absoliučią asmenišką laisvę, be atodairos į draugijos interesus.

Judos Galilėjaus pasekėjams priešais buvo tikybinė slapta žydų draugija, vadinama Essenais, apie kuriuos Josephus sako sekančiai:

"Essenų doktrina yra šita: Kad viską geriausia priskaityti Dievui. Jie mokina nemirtingumo sielos ir skaito, kad tik atlyginimo už teisėtumą reikia uoliai siekti; ir kada jie siunčia ką paskyrę Dievui į šventyklą, jie neduoda auką, nes jie turi tyresnį supratimą; tos tai priežasties jie yra neprileidžiami prie viešų pamaldų sventykloj, bet aukoja atskirai; o vienok jų gyvenimas yra geresnis negu kitų žmonių; ir jie visi yra žemdirbystėj. Reikia taipgi pastebėti, kad jie žymai pralenkia visus kitus dora ir teisėtumu, ir ištikrųjų tokiame aukštame laipsnyj koks niekados nėra pasireiškęs tarp bi kokių žmonių, nė pas Graikus nė pas Barbarus, nė bile amžiaus laikotarpyj, ir tas užsilaikė pas juos labai ilgą laiką.

Tas pasireiškė jų moksle, kuris nepakenčia nieko tokio, kas butų priešingu užlaikymui visų turtų bendrai; taip, kad turtuolis negalėtų vortoti daugiau savo turto kaip tas, kuris nieko neturi.

Yra apie vieną tukstantį tų žmonių, kurie tokiu budu gyvena, kurie ne veda moterų, nė užlaiko tarnaitės, manydami, kad pirmos gundo vyrus buti neteisingais, o pastarosios yra priežaščia naminiu nesusipratimu, bet kada jie gyvena sau vieni, tai patarnauja viens kitam. (Bet kaip ilgai tauta galėtų užsilaikyti be moterų Josephus to nesako).

Jie taipgi paskiria tam tikrus viršininkus priėmimui jų įplaukų ir vaisių nuo žemės; tokius kurie yra geri žmonės ir kunigai; kurie gauna kornus ir maistą gatavai jiems parupinta. Jie niekuomi nesiskiria nuo kitų Essenų gyvenimo bude, bet labiausia primena tuos Dace, kurie yra vadinami Poliste — miestų gyventojais.

Tos komunistinės Essenų filosofijos principas skiriasi nuo Lykurgo filosofijos tuomi, kad Lykurgas nesipriešino žmoniškai prigimčiai atsinešime į moteris, ką darė fanatikai Essenai, ir antra, kad Lykurgus padalino žemę, bet nepanaikino nuosavybės turto, kaip darė Essenai, pavesdami viską savo kunigams, ir iš jų laukdami — aprupinimą paprastų gyvenimo reikmenų.

Tas Essenų principas buvo priimtas Bažnytinės imperijos pagindu, ir ko ėmėsi Fendalėlė sistema, kuriai einant taip karaliai kaip ir didžturčiai iš laisvos valios užrašė bažnyčiai turtus, ir priėmė ant savęs bažnyčios viršenybę.

Toks surėdymas padarė Bažnytinę imperiją labai galingą, o jos palaikytojai buvo žmonių viešpačiais, kurie jokios nuosavybės neturėjo, ir buvo nelaisviais, vergais.

Panaši sistema įsigyveno ir Lietuvoj pradžioje šešiolikto jo šimtmečio, kada tais, lailais Alexandro I., tapo užvesta baudžiava, kuri tęsėsi iki musų laikų.

Bažnyčios Galybė.

Fendale sistema buvo įvedama su tikslu davimo Bažnytiniai imperijai tokios galybės, kokios pasaulis dar nebuvo matęs. Romos Katalikų bažnyčia varėsi prie pasaulinės valdžios nuo laiko Imperatorio Konstantino, pradžioje penkto amžiaus, kada generolas Stillicho pergalėjo stačiatikius po vadovyste Baltų Karaliaus Radagasčiaus, Julijono Alpių mušyje, arti Florencijosį Po tos pergalės Krikščionys užviešpatavo Romą, ir pradėjo persekiojimą taip stačiatikių kaip ir visų laisvamanių, ir kitų netikėlių. Imperatorius Konstantinas pergalėjęs savo priešus įsteigė krikščionybę Romoj, ir jo patarėjais tapo vyskupai.

Remiama imperatoriaus, krikščionybė įsigalėjo ir jau Leonas I, 440 — 461 metais paskelbė raštą, kuriuo iškėlė Šv. Petro teoriją: "Tu esi Petras, ir ant tos uolos aš pastatysiu bažnyčią."

Pasiremiant šituo daviniu, jis pareiškė visiems vyskupams, kad visuose bažnyčios reikaluose jis visada teirautus pas Romos vyskupą, kaipo įpėdinį Šv. Petro. Tokiu budu prasidėjo Papos vyriausybė, ir katalikai sudarė Romos hierarchiją, kuri buvo bažnytinės galybės užmazga.

Pippino Dovana 756 metais.

Frankų karaliaus Pippin, kariavo su Lombardų karalium Aistulf, kuris jam nenorėjo sugrąžinti užimtus miestus. Mušyj ties Pavia Aistulf paimtas nelaisvėn, ir norėdamas iš jos pasiliuosuoti prižadėjo Pippinui sugrąžinti visus užimtus miestus mainais už laisvę. Pippinas ant to sutiko o atgavęs tuos miestus dovanojo tą visą šalį Šv. Petrui ir bažnyčiai, kurio vardu Abbot ir presbiteris Fulrad perėmė visą šalį. Buvo tai pirmas žingsnis į Feudalę sistemą, ir paprotis davimo dovanų Šv. Petrui.

Karoliaus Didžiojo Dovana.

Einant Pippino pavyzdžiu Frankų karalius, Karolis Didysis 777 metais visą savo šalį užrašė Šv. Petrui ir Bažnyčiai, už ką 800 metais bažnyčia jį pakėlė į imperatorius, o Papa arba Šventasis Tėvas davė jam brangią karuną, kurią su didelėmis ceremonijomis savo rankomis uždėjo ant jo galvos.

Karaliai iš Dievo Malonės.

Karolio Didžiojo apvainikavimas imperatoriu per Šv. Tėvą, buvo pradžia skirimo Karalių per bažnyčią, kas reiškė "iš Dievo Malonės", kas ir užsiliko papročiu per ilgus amžius, o ir musų laikais net Anglijos karalius sakosi esąs "by the Grace of God", Rusų carai sakėsi irgi esą iš Dievo malonės. Musų kunigaikštis Mindaugis (Mindove) buvo vainikuotas karaliumi iš Švento Tėvo malonės, o taip pat ir Vytautas buvo Švento Tėvo buvo paskirtas Lietuvos karaliumi, prie ko Lenkai nedaleido, perimdami Šv. Tėvo pasiutinius.

Skyrimas karalių "iš Dievo malonės" nebuvo, tečiaus katalikų bažnyčios išradimu, nes daug amžių pirma to Babylono karaliai jau buvo skiriami iš Dievo malonės — per padavimą Dievo Belo rankos (suprantama, Bel —Marduko Šventyklos vyriausio kunigo.)

Egypte, kur Faraonai turėjo aukštesnį autoritetą negu bažnyčia teikė, jiems pačią dievybę, kaip tą matome iš užrašų ant Rosette akmens: kada tai synodas susirinkęs Memphise, pakėlė į dievus Ptolemy V. Evergetas.

Pirma krikščionybės Roma skaitė savo viešpačius dievais, pradedant nuo Octavio, Caesaro, Augusto, ir tą garbę jie sau pasiskyrė, o bažnyčia tam pritarė.

Buti viešpačiu — dievu reiškė turėti didžiausią galę pasaulyj, ir kas to nenorėtų? Vien tik Faraonas Amenophis IV, laikais artimais Maižiešiaus, atsisakė dievybės, ir jis buvo vienintėliu viešpačiu žmogumi, ir tuomi garbė jo užsilaikė iki šiai dienai.

Indijos Brahmanai mažai nuo krikščionių skyrėsi, bet jie išrado kitonišką savo dieviškos kilmės teoriją, gerais nuopelnais, ir sulig tų nuopelnų gyvenime, prie antro gimimo jie skyrėsi į keturias klases. Tos keturios klasės, arba kastos yra šitos: Kšatrya — valdininkai ir karininkai; Vaisya — ukininkai, pirkliai, pramonininkai; Brahmanai — mokytojai, kunigai ir Sudraitai. Brahmanų ir kitų dviejų privilegijuotų klasių. Apačioje tų privilegijuotų klasių buvo minios, vergai.

Tas parodo, kaip ir civilizuotame pasaulyj klasių privilegijos ir valdovų autoritetas buvo išvedamas iš dievo ar dievų malonės, ir tas daro aišku, kodel krikščionys perėmė tą tradiciją ir išnaudojo jos visas galimybes.

Taip vadinamos "barbariškos" tautos, nors visos turėjo savotiškas tikybas, bet valdovų autoritetą nerišo su Dievo valia. Pavyzdžiui senovės lietuviai turėjo savo bažnytinę hierarhiją, su Krivių — Krivaičių priešakyj, pas kurį visuose svarbiuose tautos nuotikiuose tairavosi patarimų, tečiaus savo pasaulinius ir karišku vadus skyrė iš žmonių atsižymėjusių dora, išminčia, narsumu. To principo prisilaikė, kaip matome iš Aristotelio, ir graikai.

Pataisymas

Pereitame numeryj prie straipsnio "Politinės Ekonomijos Bruožai" klaidingai buvo padėtas parašas p. M. Stakėno. Turėjo buti p. J. J. Hertmanavičiaus.

Skaitykit ir Platinkit
SANDARĄ

Lietuvos Atstovo Balučio Kalba

(tąsa)

Tai gandai apie paskolas užsienyj. Su tais gandais surištas net mano asmuo. Girdi,, aš specialiai atsiųstas Amerikon tam, kad paskolą gauti, nes be jos žlugsianti Vyriausybė. Aš esą labai gudrus žmogus: aš pirmiausiai kviesiąs įvairias amerikiečių srioves vienybėn ir tuo budu prirengsiu dirvą paskolai, be kurios dabartinė vyriausybė ryt-poryt turėsianti sugriuti. Išvada: vyrai, jeigu Jųs norite, kad šita "diktaturos vyriausybė" griutų, tai del Dievo ar keno kito meilės, neįduokit pasigauti ant meškerės tam gudriam Balučiui ir apie vienybę nei negalvokit: kuo daugiaus tarp savęs riesitės, juo greičiau "Voldemaro diktatura" be paskolos grius.

Iš to, ką aš pirmiaus pasakiau, ir vaikas gali suprasti, ko toki gandai gali buti verti. Vyriausybė galėtų griuti, — del finansinių sunkumų — tuomet, kada ji neturėtų kuo einamų išlaidų padengti ir negalėtų paskolos gauti. Bet jeigu einamos išlaidos padengiamos ir yra dar stambių likučių jos dispozicijoj, tai aišku, kad del šitos, finansinės priežasties vyriausybė griut negali ir savęs išsilaikymui paskola jai visai nereikalinga. Tiems, kurie pageidautų šios Vyriausybės griuvimo, reikės kitur, ne finansuose, priežaščių paieškoti.

Jeigu aš priklausyčiau prie kokios nors partijos — aš nepriklausau aktyviai prie jokios — ir ypač jeigu aš priklausyčiau prie opozicijos partijos, tai aš tokiam "vadui" duočiau tuojaus "atstavką" — su mundiru ir pensija, — nes jis arba nieko absoliučiai neišmano, arba saužiniai ir labai negudriai savo locnus pasekėjus klaidina ir tuomi net savo locną partiją stato kvailon padėtin, nekalbant jau apie tai, kad valstybei, kaipo tokiai, jis daro didelę skriaudą. Apie panašius vadus ir valstybės ir partijos atžvilgių galima butų, anot tos patarlės pasakyti, kad "norintis pasitarnauti neišmanėlis yra aršesnis už priešą."

Partijos yra ir bus ir nieko tame blogo nėra, jeigu jos rimtai ir valstybiniai, nors skirtingai galvoja. Jos turi vieną, bendrą tikslą — visos valstybės gerovę — tik jų metodai, keliai tam tikslui atsiekti yra skirtingi. Įvairios nuomonės tik pagelbsti tikriau gerą kelią surasti ir prie tikslo privesti. Bet nuomonės turi buti paremtos teisybe, o ne melu, faktais, o ne haliucinacijomis, ir pagalios kova del to nuomonių skirtumo turėtų buti žmoniška, vyriška, ir rimta, kaip rimtam dalykui prideri, o ne vaikėziška. Valstybę veda partijų vadai. Kiek vienas, ne tik vadas, bet ir tas kuris turi savo pasekėjus ir pretenduoja buti valstybės vyru turi didelę atsakomybę prieš valstybę ir prieš jos žmones ir privalo jausti atsakomybę už tai, ką jis sako. Valstybę vesti tai ne "katytes ploti", arba backjarde beisbolę žaisti, — tai ytin rimtas ir atsakomingas darbas, nes nuo jo priklauso milijonų žmonių gerbuvis.

Valstybės darbas neišeina iš to, kad "taip tur but, kaip aš noriu" — kad aš ir geriausius norus turėčiau. Gerais norais visa pekla brukavota. Valstybės darbas išeina iš supratimo, kad šiuo laiku, prie esamų aplinkybių — gerų ir blogų — galima GERIAUSIA padaryti. Tikras, rimtas valstybės vyras niekados nežiuri į tai "kaip gerai aš NORIU padaryti", bet visados žiuri į tai: "kas iš esamos medžiagos geriausia GALIMA padaryti".

Jeigu to nepamirštų, butų daug sveikiau ir pačios partijos ir valstybės reikalams.

Bet aš pertoli nukrypau. Taigi finansinė Lietuvos padėtis, nors dar toli gražu nepasiekė to, kuo ji galėtų buti, visgi rodo sveikų žymių stambaus pagerėjimo, sulyginus su tuo, kas buvo pirmiau. Aš nesileisiu į smulkmenas. Sekančios skaitlinės tą pakankamai parodys.

1920 metais valstybės visas biudžetas išnešė vos 69,000,000 litų.

1928 metais jis jau pasiekė 252,000,000 litų, taigi beveik apie 4 sykius padidėjo. Tas reiškia, kad Lietuvos turtas maždaug apie tiek turėjo padidėti, priaugti. O atydon, kad tikrasai finansinis Lietuvos ugis prasidėjo tik nuo įvedimo lito, taigi nuo 1923 metų, reik pripažinti, kad neblogo progreso per 5 metus padaryta.

Ir šiame Lietuvos progrese visos Lietuvos buvusios vyriausybės turi savo "šėrą" įdėję. Jau visos partijos yra buvusios prie Vyriausybės. Ne be to, kad kiekviena jų butų nepadariusi mažesnių ar didesnių klaidų — kaip ekonominiai, tai grynai politinėj politikoj. Bet ir kiekviena jų įdėjo savo įdėlį bendron šalies gerovėn. Man sakoma, kad "taip, ginčyti negalima — padaryta nemažos pažangos, daug kas pagerėjo, bet galima buvo dar daugiau padaryti, jeigu ne tas ir tas, ir tas"... "Žinoma, kad galima butų! Ir tas parodo tik sveiką, gerą valstybinį apetitą. Toks karštas noras parodo sveikintiną entuziazmą prie dar didesnių pastangų. Bet drauge su tuo reik nepamiršti, kad kelias prie to veda ne per kiršinimą vienų prieš kitus, ne per peikimą ir dergimą be atodairos, savo politinių priešų už butus ir nebutus dalykus, ne per neapykantą be galo ir krašto, bet greičiaus per žmonišką sugyvenimą, per rimtą įkainavimą darbų, per jungimą tautos ir valstybės jiegų, o ne per jų sklaidymą.

Niekas, ir pats didžiausias fanatikas tur but netiki tam, kad visi valstybės žmonės butų visais reikalais vienodos nuomonės, kaip vienas žmogus. O visgi mes ir daugelis musų vadų elgiamės taip, lyg tam tikėtum.

Įvairių partijų ir nuomonių Lietuvoje buvo ir bus. Ir turim pagalvoti apie tai, kad vieni kitų neišnaikinsim, kad mums visiems vienoj Lietuvoj sugyventi vis vien reikia, todel ir turim sugyventi žmoniškai, jeigu nenorim, kad valstybės žutų ir kiti mus sutvarkytų. Privačiam gyvenime, jeigu man žmogus nepatinka, aš dar galiu nusispiauti ir nieko su juo bendro neturėti. Valstybinių partijų gyvenime tas nėra galimas ir vėliaus ar ankščiaus, didesnis ar mažesnis bendradarbiavimas yra neišvengiamas.

(Bus daugau.)

Iš Lietuvos Išvažiuoja Daug Žmonių.

Emigracijos biurai konkuruoja. Ir čia juodoji birža. Parduoda žmones po 5 dolerius. Kaip merginai papigino "šipkartę". Ieško "žiopliukų."

Paskutinėmis dienomis Kauno gatvėse daug matyt kaimiečių. Jie ieško išeivybės biurų, eina iš vienų biurų į kitus, derasi. Nuo ankstaus ryto iki vakaro prie emikracijos biurų didelis judėjimas. Visi skuba važiuoti, apleisti Lietuvą, greičiau pasiekti Argentiną, Braziliją, Kanadą...

Vidaus reikalų ministerijos emigracijos referenturoj registruojasi keleiviai, kaip dar niekados, — per dieną po kelis šimtus. Vidaus reikalų ministerijai didžiausia spustis, eilių eilės per dienas laukia paso, vizos, leidimo išvažiuoti.

Daug žmonių emigruoja ir išeivybės biurai daro gerą biznį ir savo tarpe konkuruoja. Kalbama, kad kai kurie išeivybės buirai turi savo gerai apmokamus agentus, slankiojančios provincijoj ir gaudančius keleivius. Išeivybės burai turi savo agentus Kaune. Agentai gerai apmokami, sako, Kaune agentas gaunąs nuo keleivio iki penkių dolerių.

Išeivybės biurai konkuruoja. Nesenai kelionė Argentinon kainavo virš tukstančio, dabar pusę to tereikia mokėti. Vienas biuras, teko girdėti, žada dar mušti kainas, vešiąs už keturis šimtus litų, bet tuo tuo padarysiąs smugį kitiems. Buriuose yra negražių dalykų. Esą vienas biuras (kiek ankščiau) surinkęs keleivius per savo agentus, perduodavo (kitaip sakant parduodavo) kitam biurui, asmenis už penkis — aštuonis dolerius. Esą dedama pastangų nešvariems darbams užkirsti kelią, bet tai yra sunku. Juodoji birža visuomet veikia.

Štai keli ryškus pavyzdžiai iš emigracijos juodosios biržos agentų veikimo. Pakalbinau kavinėj vieną kaimo 18 metų jaunuolį iš Rozalimo, besirengiantį emigruoti Argentinon. Tarp kitko jis man papasakojo, kaip agentai "padėjo" vienai merginai gauti, "šipkortę",

Išeivybės biuro vienas agentas, pasiulęs jaunai merginai tarpininkauti pigiau gauti laivakortę. Vakare jos lauksiąs vienam viešbutyj. Mergaitė nieko blogo nemanydama nuėjo. Čia radusi, be agento dar du jaunus gražius vyrus, jų tarpe vieną žydą. Jai jau pažįstamas agentas supažindinęs, pasakęs, kad tai yra biuro direktorius. Pakvietę ją pavakarieniauti į vieną restorana ir paskiau visi gerokai pasilinksminę, grįžę kartu ir keturiese pernakvoję. Rytą mergina buvusi nuvesta į vieną išeivybės biurą, bet ten nemačiusi nei "direktoriaus" nei antro draugo, su kuriais nakvojo. Mergina už šipkartę sumokėjusi 700 litų.

Pasakojama, kad agentai turi palinkimą rupintis emigravimu jaunų kaimo mergaičių.

Sunku įspudį daro emigrantų eilėse daug jaunų, dažnai sudribusių vyrų, kurių tiesiog gaila. Jie klaidžioja Laisvės Alėjoj, dar labiau klaidžio vidaus reikalų ministerijoj. Kaip tokie gyvens emigravę, kaip jie suras darbą, apgins teises?

J. K. B.

SANDARA

SANDARA vienintėlis lietuvių tautinis demokratiniai valstybinio nusistatymo savaitraštis Amerikoje.

SANDARA yra organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, susidedančios iš 100 kuopų, Suvienytose Šiaurės Amerikos Valstijose.

SANDARA eina kas penktadienis, 3331 South Halsted Street, Chicago, Ill., prenumerata metams Amerikoj $2.00, Lietuvoje, Vilniaus krašte, Kanadoje, Brazilijoje, Pietų Amerikoje ir kitur, užsienyj $3.00.

SANDARA atlieka įvairius spaudos darbus: nuo vizitinės korčiukės iki storiausios knygos; gražiai, pigiai ir greitai.

SANDARA (Val-Mont Calander Co.) spausdina įvairios rušies KALENDORIUS, kaip tai: De-Lux, Wall Pockets, Hangerius, 12 lapų su Lietuvių Tautinėmis ir Istorinėmis šventėmis, pritaikintus įvairioms biznio šakoms.

SANDARA

3331 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

LAWRENCE, MASS.

Lietuvos Nepriklausomybės 11-kos metų sukaktuvių paminėjimas.

Šiuo metu vasario 17 d. Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje A. L. T. Sandaros 12 kp. surengė aukščiau kalbamų sukaktuvių paminėjimą.

Pirmiausiai vakaro vedėjas gerb. K. Vidunas perstatė L. T. Parapijos Chorą po vadovystę varg. J. Tamulionio, kuris sudainavo Amerikos ir Lietuvos Himnus, ir dar sudainavo labai sutartinai "Ei, Pasauli mes be Vilniaus nenuimsim" ir "Pirmyn", iš abiejų pusių ant scenos stovėjo tvi mažos mergaitės pasipuošusios Amerikos ir Lietuvos vėliavomis.

Vėliaus prasidėjo prakalbos, pirmutinis kalbėtojas buvo kun. S. Šleinis, L. T. Parapijos klebonas. Nurodė sukaktuvių svarbą, mus amerikiečių tikslą ir džiaugsmus, nurodė pavyzdžius iš senovės Lietuvos karingumo. Apibudino istorijos vyrus: didįjį kunigaikštį Vytautą, Dr. Vincą Kudirką, Dr. Joną Basanavičių ir kitus. Prisiminė ir apie Amerikos gyvenimą 150 metų nam atgal, kiek jie amerikiečiai nukentėjo ir kraujo pralejo, už atgavimą nepriklausomybės.

Dr. Aleksis, dentistas trumpoj savo kalboj taip pat pažymėjo ir išreiškė džiaugsmą sulaukus 11 metų Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvių.

Vėliaus kalbėjo senas Lawrence'o gyventojas biznierius J. Urbša. Gerb. Urbša rodos pirmu kartu teko girdėti kalbant, bet labai gražiai nupiešė šių laikų Lietuvos gyvavimą ir kitų valstybių, o ypač Lenkijos norą užgrobti musų brangią Tėvynę Lietuvą.

Po to jaunos mergaitės padeklamavo tai dienai pritaikintas eiles. Vienų merginų Choras labai gražiai sudainavo "O Lietuva numylėta" ir solo sudainavo varg. J. Tamulionis "Leiskit į Tėvynę", pianu akompanavo p-lė A. Markevičiutė.

Vėliausiai kalbėjo gerb. Dr. Mikolaitis. ana ilgoj kalboj kalbėtojas gražaus ir naudingo ko pasakė, daugiausiai pašventė savo kalbą ragindamas jaunimą, kad neištautėtų, o dėtusi visi iš vien su lietuvių judėjimu.

Ant užbaigos kun. S. Šleinis, paprašė publikos atsistoti pagerbimui tautos patriarcho Dr. Jono Basanavičiaus; buvo pardavinėjami ir Dr. J. Basanavičaus paveikslai.

Aukų surinkta $10.50 aukavo po $1.00 šie: D. Kirmilas, P. Boumilas ir D. Strumskis 75 centus, po 50 centų: F. Bouša, K. Paltanavičius, D. Lemontas, A. Raugevičienė, J. Tamulionis ir kun. S. Šleinis. Po 25 centus: A. Ivanavičius, B. Balevičius, A. Stankevičienė, P. Gabrėnas, J. Galvanauskas, P. Krukonis, P. Valungenė, V. Račkauskas, M. Petkevičienė, P. Čiras, J. Kieva, L. Krivas, K. Suslavičienė, J. Zautra, L. Boušienė, E. Overkienė, J. Urbša, M. Vidunienė, P. Baltuškonis. Viso su smulkiomis aukomis $21.40. Aukos kas link nuo išlaidų bus pašiųsta del šerno paminklo pastatymo. Žmonių buvo pilnutė Lietuvių Salė.

Komisija
K. Vidunas,
J. A. Cilcius.

LAWRENCE, MASS.

Mirė Stepanija Šimonienė po tėvais Marcinavičaitė, pajėjo iš Biržų apskričio Papilio parapijos, Valkiškių kaimo. Atvyko Amerikon 1901 metais Felchburg, Mass, gyveno vienus atvyko Lawrence. Gimus 1883 metais. Iš gyveno Amerikoj 28 metus, apsivedė su P. Šimoniu 1903 metais Vasario 24 dieną, paliko dukterį ir du sunu: Stepanę, Petrą, ir vyrą. Velionė vedė gražų gyvenimą, išauklėjo kudikius, buvo apsišvietus moteris, žiurėjo šeimyniška gyvenimą, mylėdavo skaityti laikraščius, buvo skaitytoja "Sandaros" ir "Keleivio". Prigulėjo prie Šventos Onos draugystės ir prie Birutės Kliubo ir prie Tautiškos Parapijos.

Tai buna amžina atilsis šios šalies žemelėj.

— P. Š.

DETROIT, MICH.

ADV. J. P. UVICK
Dabar Naujame Ofise
2333 Barlum Tower
Kampas Bates & Cadillac Square
Valandos nuo 8:30 iki 5 po pietų
Paned. ir Petn. iki 7:30 val. vak.

Didžioji Pavasario Ekskursiia
Į LIETUVĄ
Greičiausiuoju Pasauly Laivu
MAURETANIA
Gegužio 1-mą d. 1929 m.
Iš New Yorko į Klaipėdą
Per Southamptoną
Vadovauja plačiai žinomas judančių paveikslų rodytojas.
p. A. T. Račiunas
po asmeniška priežiura Cunard Linijos viršininko
p. Stepono Bergen'o
Šios ekskursijos kelionę nufatagrafuos ir rodys judančiuose paveiksluose p. A. T. RAČIUNAS.

Musų sekamos asmeniškai vadovaujamos ekskursijos:
BIRŽELIO 19 IR LIEPOS 3
puikiuoju didlaiviu AQUITANIA.

Informacijų teikia musų agentai, ar
CUNARD LINE
Lithuanian Dept.
53 State St., Boston, Mass.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ATSIŠAUKIMAS.

Brangus Vienminčiai:—

Širdingai dėkuojame Tamstoms už malonius linkėjimus ir prielankumą, kurį mums ten ka patirti sulaukus Tamstų širdingo atsakymo į musų laišką — nusiskundimą. Pažadėjimas siuntinėti laikraščius, arba rupinantis nušviesti musų skurdžius reikalus Šiaurinės Amerikos lietuvių spaudoje yra mums labai brangiu daiktu. Pas mus žinoma butų ir daug kitų prašymų, kurių be abejo š karto išpildyti negalėsite: Kol kas prašytume neatsisakyti kiek galint šelpti mus šiokia ar tokia literatura, kurios čia pas mus taip stokuoja. Nes, turime prisipažinti, kad musų sąjungos ekonominė padėtis yra dar labai silpna. Aišku, kad tas priguli daugiausia ir nuo paties susispietimo elemento. — Stokuoja finansų ir netik, kad nepavelija daryti išlaidų užsisakinėjimui laikraščių, ar knygų, bet dargi iki šiol neleidžia sutvarkyti pačių svarbiausių sąjungos reikalų.

Patai organizacijinio gyvenimo darbas, ypač pirmieji jo žingsniai eina gana sunkiai; stoka inteligentinių pajėgų, stoka musų pačių susipratimo ir daug kitų tam panašių aplinkybių sudaro daug keblumų. Paskutiniu laiku pradedame įeiti, šiek tiek į artimesnius santykius su Sao — Pauliečiais. Tampresnių ryšių ir užmezgimų, kol kas nepasisekė padaryti, nes taip pat jie dar perdaug pakrikę, bet ateityj yra šis tas numatoma. Iš Sao — Paulo mieste išeinančiu laikraščiu artimesni santykiai palaikomi su "Garsu", nes "Pietų Amerkos Lietuvis" kiek peršaltai atsineša į visuomenės reikalus. Apart šių dvie jų laikraščių Sao — Paulo pradėjo išeiti dar vienas lietuvių savaitinis laikraštis "Lietuvis Brazilijoje", kuris pasirodė žymiai už kitus didesnis, turi sutraukęs stipriausias "literatų" jėgas. Manoma, su laiku jis liks populariskiausias ir galės geriau už kitus čia išeinančių laikraščius, patarnauti Brazlijos lietuvių visuomene, kuri, savo padėtimi čia yra dar taip jaunutė, vos pradedant tęsti pirmuosius savo čionykščio gyvenimo žingsnius k ovai už buvį daug kame vienodais tikslais. Todel, ir steigiamos draugijos — sąjungos daugiausiai siekia beveik prie vienodų svarbiausių gyvenimo tikslų: — Kulturos ir Ekonomijos. Sąjunga "Vairas" irgi yra pasirinkusi sau už pamatą šiuos tikslus, įnešdama į veikimo programą, kas sulyg įstatais skamba šiaip:

"SĄJUNGOS VEIKIMAS

a) Kulturos srityj:

Steigia skaityklas bibliotekas, įvairius kursus, leidžia lietuviškus laikraščius ir kitą literaturą, rengia paskaitas, organizuoja lietuvių chorus, orkestrus, ruošia vakarus — paslinksminimus, gegužines, įvairias parodas, organizuoja sporto, bei kitus kliubus.

b) Ekonomijos Srityj:

Organizuoja kooperatyvų ir prekybos darbo biurus, ligonių ir bedarbių šelpimo kasas, senelių, bei ligonių, invalidų ir kitų prieglaudas.

c) Jaunimo Auklėjimo Srityj:

Steigia liaudies mokyklas vaikų darželius ruošia ir t. t."

Bet žinoma, prie šių gyvenimo sąlygų ir aplinkybių galės tą visą išvystyti tiktai laikas ir visų bendras pasiryžimas. Nors šiandien dar mes šioje šalyje bejiegiai ir mažai kam žinomi, bet nenustojame vilties, kad sulaiku, ateityj išaugsime ir bent dalinai prilygsime galingoms čia kitataučių organizacijoms; — vokiečių, anglų, taipgi gal nekuo daug tesiskirę nuo musų. Vienybėje galybė!

Tuo tarpu reikšdami Tamstoms padėkos žodį, pasiliekame,

Su aukšta pagarba,
Brazilijos Lietuvių Sąjunga "Vairas" Komitetas.
Jonas Sauraitis, ir J. Šaulys.

"NAUJAS ŽODIS".

NUOLATINIS RYŠYS SU SENAJA GIMTINE — LIETUVČ per paveiksluotą žurnalą "Naują Žodį".

Išrašykit vienintėlį laikraštį ,kur duoda gražius Lietuvos ir viso pasaulio paveikslus...

Amerikoje "Naujo Žodžio" kaina metams tik du (2) doleriai.

Rašykit: "Naujas" Žodis", Kaunas, Maironio gatvė No. 6.

Kaip Keliauti Į Lietuvą.

Šį klausimą atsakė Baltic — America Linija, kuri gegužės mėnesyj, 1926 metais, įsteigė vienatinį tiesioginį kelią į Lietuvą, paimdama Klaipėdą, kaip savo galutiną uostą, arba stotį lietuviams.

Šis kelias labai stipriai pritraukė domę visų Amerikos lietuvių, norinčių grįžti į savo tėvynę ir atlankyti savo gimines, arba praleisti vakacijas. Tai kelias, kuriuo galima be persėdimo, vienu, dideliu laivu, keliauti visą vandens kelią — iš New Yorko iki vietiniam Lietuvos uostui — Klaipėdai.

Baltic — America Linija tai naturalus ryšis tarp abiejų Respublikos — Lietuvos ir Amerikos. Amerikos lietuviams ji turi tokią pat reikšmę, kaip vokiečių linijos Vokietijai, italų — Italijai, ir t. t. Baltic — America Linija yra vienatinė linija, kuri palaiko tiesioginį susisiekimą tarp Klaipėdos, Halifax (Kanados) ir New Yorko. O lietuviams miela ir gerbtina, kad laivas "Lituania", turi Lietuvos šalies vardą.

"Lituania" laive, kaip ir kituose šios linijos laivuose, jus jaučiatės, kaip namie; kaip savo seklyčioj, savo palociuj, savo viešbutyj. Atmosfera jauki. Čia galite susikalbėti savo prigimta kalba, paklausyti savo dainų, muzikos. Galite pasigardžiuoti savo valgiais, pagamintais jusų skoniui. Visados ir visur gaunate malonu ir širdingą patarnavimą. Tas viskas sukelia pasigėrėjimo jausmą, lietuvis jaučia, it keliauja savo linija, nors laivai plaukia po mums draugingos Danijos vėliava.

Nuvažiavus Lietuvon su ekskursija, rengiama gegužės 18 d. turėsit visą vasarą maloniai su saviškiais nepriklausomoj Lietuvoj praleisti.

Ekskursantai kaip Klaipėdoje, Kaune ir kitur maloniai bus priimami ir sveikinami.

Jus traukia prie savęs jusų sena tėvynė Lietuva. Širdys jusų plaka, lietuviai, ir trokšta ją aplankyti. Trokšta to ne tiktai josios piliečiai, ilgai apsigyvenę, bet ir tie lietuviai, kurie tuom tarpu pastojo šios šalies, Jungtinių Valstijų, piliečiais.

Jumis visus traukte traukia dar sykį pamatyti kraštą ir vietą, kur gimėte ir augote.

Daugelis, kad ir čionai gimusių, taip pat geidžia aplankyt savo gimines Lietuvoje, pasidžiaugti ir pasigėrėti Naująja Lietuvos Respublika.

Jaunimas, ypač čia Amerikoje augęs, labai maloniai bus sutiktas.

LAIŠKAS REDAKCIJAI. "SANDAROS"

Millbury Furniture Co.
A. Gebski ir F. Mis, Sav.
Rakandai, Divonai ir Namams Reikmenys.
180—186 Millbury Street
WORCESTER, MASS.
Mes parduodame Glenwood pečius. Parduodame ant išmokėjimo lengvomis sąlygomis ir cash.

Jono Makarevičiaus
419 CAMPBELL AVE.
WEST HAVEN, CONN.
Tel. West 2765
Vasaros metu kuomet lietuviai tankiai lanko pajūrio maudynes 'Savin Rock' kviečiu tautiečius į mane valgyklą skaniai pavalgyt.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Padidinta ir naujai ištaisyta pirmos klesos lietuviška užeiga-valgykla.
CHARLE'S LUNCH
94 Millbury St.
Worcester, Mass.

JOS. ZUROMSKIS
ELECTRICIAN
WIRING and REPAIRING
Motors—Fixtures—Water Pumps
Tel. Park 5452 Tel. Cedar 7336

Joseph J. Dirsa
LIETUVIS GRABORIUS
Teikiu patarnavimą laidotuvėm ir išrendavoju automobilius vestuvėm ir kitokiem pasivažinėjimam.
Gyvenimo vieta
194 Milbury st. Tel. Cedar 4953
3rd Floor
Office Funeral Home,
212 Millbury St., Worcester,
Tel. Park 2756

BROLIŲ KRUGELIŲ
Seniausia
MINKŠTŲ GĖRIMŲ IŠDIRBYSTĖ
Visoj Connecticuc valstijoj. Pristatom visokius gėrimus kur tik kas reikalauja, kaip tai: balianis, vestuvėms, krikštynoms ir tt. Reikale kreipkitės pas
BROOKLYN BOTTLING CO.
47 Drayer ave. Waterbury, Conn
Telephone 1418
(1-29)

Naudok Daugiau Pieno, Yra Sveika
HOLBROOK BROS
WHOLESALE and RETAIL
Pastarizuotas Pienas ir Varškė
332 Cambridge Street,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 5251 W.
Tel. Park 5251 R.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvelrt 5896

J. H. JABLONSKIS
PARDUODU ANGLIS IR COOPER KOKSUS
Geriausios Rųšies
Galima po mažai mokant vasaros metu įgyti anglių visai žiemai. Lietuviai pažysta mane, o aš Lietuvius. Reikale kreipkitės
39 Spring st. West Haven, Conn.
Arba telefonuok West 1662

DR. TESSMER
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
2-ros lubos. Kalba lietuviškai.

KUOMET NORĖSITE
RAKANDU
Atminkite, kad musų krautuvė yra biznyje jau 40 metų. Už cash arba išmokėjimais.
R. NORTHBRIDGE FURNITURE CO.
Worcester, Mass
166 Southbridge St.

Ofiso Tel. Park 3491
ADVOKATAI
BARKUS IR ABODEELY
725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.
IGNAS J. BARKUS
101 Sterling st. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Ceder 6771

LIETUVIŠKA DUONKEPYKLA
Mes kepame 6 rušių doną keikus ir pajus.
Nepamirškit ir klauskit musų duonos
A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST.
Worcester, Mass.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vinco Česnos krautuvėje visuomet galite gauti gerus čeverykus del visos savo šeimynos. Prieinamos kaino ir užtikrintas patarnavimas.

Skarin
FLORIST
10 Portland St. Worcester, Mass
OPPOSITE BANCROFT HOTEL
TELEPHONE — PARK 4104

PRAN. J. BUBLYS
BOBBLIS
LIETUVIS ADVOKATAS
638 SLATER BLDG
Tel. Park 2939
Namai 51 Harlem Street
(Kampas Sterling St.
Tel. Cedar 1768-M
WORCESTERY

PIANAI, RADIO, GRAMOFONAI
Lietuviški Victor, Columbia ir Okeh rekordai
Pianams rolai lietuviški, rusiški ir lenkiški. Pirkdamas visus savo muzikalius instrumentus čia, sutaupinsit pinigus. 18-29
Konczanin Music Shop
136 Millbury st. Worcester

Tel. Park 4049
W. N. ESTABROOK
Žinomas Worcestery gėlių laikytojas. Laidotuvių vainikai, vestuvių bukietai, prieinamomis kainomis 50-29
372 MAIN ST.
WORCESTER, MASS.

RUKYKITE
C. C. A.
CIGARUS

LIETUVIŠKA
SKUTYKLA
382 Millbury st.
Worcester, Mass.
Kerpam gražiai plaukus vyrams ir moterims už 35c. vaikams 25c. išskiriant subatas. Skutam barzdas už 15c.

VINCAS DEGUTIS
Generalis Kontraktorius
Budavoja naujus ir taiso senus namus. Patarnavimas visuomet geras.
15 ENGLEWOOD AVE
Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
340 HARDING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvėm ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

Tel. Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoj.
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.

SAUGOK GALVĄ IR VIDURIUS
Žmonės, kuriem skauda galvas arba kurių skilvis gerai nedirba, tus greit palengvinti, jeivartos Pepsenic Seltzer, kuris širdies visai neliečia. Galima gauti aptiekose arba siųskite 5c. stampomis del sampalo
PEPSENIC SELTZER CO. Worcester, Mass.

NAUJA AGENTURA WORCESTERY
Parduoda laivakortes keliaujantiems Lietuvon ar iš Lietuvos. Persiunčiu pinigus Lietuvon; išmokama doleriais ar litais. Pagelbėsiu išgaut pasus, vizas, sugrįzimui leidimus, afideivtus ir kitokius dokumentus.
Nuo senai prityrus tam darbe, suteiksiu geriausį patarnavimą ir sąžiningus patarimus.
JUZĖ RAUKTYTĖ
88 FRONT STREET Room 507. Dienomis
WORCESTER, MASS.
50 STERLING ST. Vakarais ir Šventadieniais

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DĖDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Telefonas: Park 7984

IMPERFECT IN ORIGINAL

Chicagoje

BUNCO PARTY

Jau keletą kartų buvo rašyta apie ALT Sandaros 100 kuopos Bunco Party, bet svarbiausių dalykų niekas neminėjo — tai davanos, kurias musų nariai ir draugai aukavo.

Musų kuopoj yra keletas biznierių, kurie aukavo labai puikias dovanas: poni Milašienė, kuri turi saldainių dirbtuvę, aukavo labai puikią skrynėlę savo darbo saldainių; Radžiukynų šeimyna, aukavo keletą skrynelių Hindų Incense, jųjų pačių išdirbta; poni Petraitienė nupiešė puikų paveikslą; A. Stankus dovanojo 20 svarų kumpį. Negalima čia visų aukų suminėti, kaip atsilankysite, tai patys pamatysite, kad apsimokėjo užsukti į Juciaus valgyklą, Seredos vakare kovo 20-tą dieną, 1929 metais. Įžanga 50 centų. Taipgi bus ir užkandžių. Tikietus galima gauti Sandaros ofise ir pas 100 kuopos norius.

M. Kishonis.

Iš A. L. Išradėjų ir Mechanikų Sąjungos Susirinkimo.

Vasario 28 dieną Chicagos Lietuvių Auditorijoj įvyko susirinkimas Amerikos Lietuvių Išradėjų ir Mechanikų Sąjungos.

Tarp kitko nutarta imtis darbuotis rengime vietinės parodos (exhibition). Butent ateinančią vasarą, nors kol kas nėra nustatytas laikas minimai parodai, tas numatoma nustatyti sekančiam sąjungos mėnesiniam susirinkime, kaip parodos vieta taip ir laikas. A. L. išradėjai ir mechanikai, turi omenyje, kad rengiant parodą duos progą susipažinti visiems su savo sąjunga bei jos veikimu, taip bus gera proga ir tiems mechaniams ir išradėjams, kurie da nėra sąjungos nariais, susipažinti su organizacija, ir jos veikimu.

Taip gi gera proga prisidėti prie rengiamos parodos ir iš tolimesnų kolonijų lietuviams, nes jų išradimai ar išdirbiniai pagarsės kartu su vardu savininko, o kartu garsins ir kels tarpe svetimtaučių lietuvių vardą. Po antra, kartu bus nuoseklesnis prisirengimas ir prie pasaulinės parodos, kuri įvyks 1933 metais Chicagoj. O tame nėra nei mažiausios abejonės, kad rengiamioji paroda bus gana žingeidi visiems, nes pačiai sąjungai netruksta narių su gerais išradimais nei išdirbiniais, galės išstatyti gerą ir interesuojantį paviloną. Tai gi kas turite išradimus ar išdirbinius, sąjunga maloniai kviečia prisidėti, ir jau laikas pradėti rengtis su savo kuryba.

M. K. Šilius,
Raportų Ved.

12-to Wardo Reikalai.

Dabartinis 12-to Wardo aldermanas, p. Bryan Hartnett, yra daug nuveikęs savo warde. Visi balsuotojai, kurie kreipia atydą į vykdomus pagerinimus, žino kiek Hartnett pasdarbavo, kad pagerinus 12-tą wardą.

Nesenai pabaigta Thomas Kelly Junior High School yra p. Hartnett sumanyta ir įvykdinta. Dabar yra statomas naujas ugniagesiams namas prie Archer ir Sacramento gatvių. Tai irgi yra ačiu p. Hartnett pasidarbavimo.

McKinley parko apylinkėje senai reikėjo pagerinti gatves ir įvesti daug šviesų, nes tai buvo viena iš tamsiausių dalių Chicagos miesto. Per paskutinius du metu buvo padarytas didelis progresas šiais atžvilgiais.

Dabar po nustatymo 43-čios ir California gatvių kaipo "through" gatvių, pavojus kaip automobilistams, taip ir pėkštiems žymiai sumažėjo, ypač prie kampo kur tos dvi gatvės sueina su Archer Ave. gatve.

Pono Hartnett'o rupesniu yra pateikta planai, kad Santa Fe bėgės prie Archer ir 47-tos gatvių butų iškeltos, ir yra vilties, kad projektas praeis Miesto Taryboj.

Šie visi įvykdinti ir vykdomi pagerinimai, ir daugelis kitų, yra pasekmės Aldermano p. Hartnett rimto pasidarbavimo savo wardo naudai.

—Žinąs.

KENSINGTON

K. ir D. Susivienijimo Susirinkimas.

Kovo 8 d. įvyko Roselando Lietuvių Kliubų ir Draugijų Savitarpinės Pašalpos Susivienijimo susirinkimas. Narių buvo vidutiniai. Raportų ir pranešimų buvo visokių. Nekurios suminėsiu. Sirgo vienas narys. Pašaukė daktarą į jo namus išegzaminuoti. Daktaras išegzeminavęs pripažino sveiku. Susirinkimas nutarė išmokėti pašalpą iki tuo laiku iki kol daktaras pripažino serganėiu. Balius įvykęs vasario 10 d., davė pelno apie $90.00 Mirė Ipolitas Levulis. Priimti 4 nauji nariai, paėmė 9 asmenys aplikacijas. Kilo diskusijos d lenubaudimo narių, kurie nebuvo baliuje. Diskusantai vieni kaltino valdybą, o kiti narius buvusius metniame susirinkime, kam jie pervarė tarymą, kurie baudžiami aštriai, nebuvę baliuje. Paaiškinus, kad metiniame susirinkime nariai buvo kviečiami atvirutėmis, galėjo atsilankyti kiekvienas. Tada pervaryti tarimą, koks viesiems tiktų. Po visokių kalbų vieniems ir kitiems bausmės sumažintos. Išmokėta visokios bilos ir užsibaigė susirinkimas.

Paaiškinimas įstatų.

Nariais ir narėms Roselando Liet. Kliubų ir Draugijų Savitarpinės Pašalpos Susivenijimo gali buti kiekvienas lietuvis vyras, moteris ir mergina nuo 16 metų iki 45 metų amžiaus, neskiriant tikėjimiškų bei politiškų pažiurų.

Įstojimo mokestis yra pagal metų amžiaus. Dabar vajaus laike yra priimama už pusę įstojimo mokesties. Skyriai yra trys. Pirmame skyriuje mokama 35 centai į mėnesį, antrame skyriuje 70 centų į mėnesį, o trečiame skyriuje $1.00 įmėnesį.

Pašalpos gauna pirmame skyriuje $6.00 savaitėje, antrame skyriuje $10.00 savaitėje, o trečiame skyriuje $12. savaitėje, o į pomirtinį iždą mokoma po $2.00 į metus nuo narioires. Draugijos gali įstoti į susivienijimą, kurios turi turto proporcijonališkai, kaip kad susivienijimo nariai. Įstojusios draugijos į susiveinijimą, jos nariai yra pilnais nariais ir pirmame skyriuje, kaip jau esanti susivienijimo nariai. Pamatinį susivienijimo įstatus paaiškinau, kurie norite plačiau sužinoti apie susivienijimą, kreipkitės prie sekretoiaus. Nuo jo gausite konstituciją. Manau, jau laikas butų toms draugijoms prisidėti prie susivienijimo, kurios silpnai gyvuoja.

Susivienijimo susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį 341 Kensington Avenue.

Korespondentas.

AUBURN AVE. GARAGE
Joseph Martinkus, Savininkas.
Atdaras dieną ir naktį
Parendavoja automobilius pagrabams, krikštynoms ir vestuvėms
3315 Auburn Ave., Chicago.
Tel. Boulevard 0120

GRAND CROSSING

Dirba.

Illinois Interior Finish kompanijos dirbtuvėje per žiemą mažai dirbo. Kaip jau žinoma milėje darbininkai priklauso unijai, o lumber jardės darbininkai ne. Daug unijistų darbininkų buvo paleistų, jie dejuodavo, kad neduoda dirbti, o mokestį į uniją reikia buk mokėti po $15.00 kiek vieną tris mėnesis, įstojimo reikėjo mokėti įstojant į uniją $175.00. Sako sumokėje daug pinigų, o dabar darbo turime ieškoti kitur. Parėjus šalčiams geresnė dirbti pasidarė lauke, pradėjo reikalauti materijolo iš milės. Jau milėje pradėjo dirbti po penkias dienas savaitėje. Sugrįžo prie darbo ir seni darbininkai. Jau porą vagonų durų atvežė, taip pat keletą vagonų lentų, senieji darbininkai sugrįžo dirbti ir lumber jarde. Manoma, kad neužilgo pagerės darbai šioje dirbtuvėje, kuomet dar biškį oras atšils. Daug darbininkų užeina prašytis darbo, bet naujokų neima. Vieną seną darbininką atleido iš darbo už tai, kad pasipriešino bosui. Bosas liepė jam skubėti dirbti, o šis atsakęs, kad ir taip mažai darbo yra, kaip greit padirbsime, nu dirbsime darbą, tada turėsime buti namie be darbo. Darbininko buvo manymas ilgiau užtekti darbo, bet ir to neteko. Pereitą rudenį pati kompanija nusisamdė kontraktorių iščementavo lumber jarde kelius, kuomet cimento keliai daug patogiau užvažuoti trokais. Kad užsakimu daug gauna, labai spaudžia šoferius, kad skubinai pristatytų užsakymus kontraktoriams. Kontraktoriai paduodant užsakymus pasako ir ant kokios valandos pristatyti, o bosai tik skaito kiek laiko ima pristatymas materijolo. Per tokį važiavimo skubumą nuostolių turi daug.

Darbininkas.

S. L. A. REIKALAI.

General. Organizatoriaus p. Žuko artimiausios darbuotės maršrutas.

Kovo 20 dieną, 289 kp., Harvey, Ill.

Kovo 22 d., 262 kp., Waukegan, Ill.

Kovo 23 d., 212 ir 338 kp., Kenosha, Wis.,

Kovo 25 d., 100 kp. Racine, Wis.

Kovo 26 ir 27 dd., 177 ir 328 kp., Milwaukee, Wis.

Kovo 29 d., 330 kp. Sheboygan, Wis.

Kovo 31 d., 77 kp., Rockford, Ill.

Balandžio 2 d., 300 kp. Aurora, Ill.

Balandžio 3 d., 167 kp., Joliet, Ill.

Balandžio 5 d., 273 kp., Hammond, Ind.

Balandžio 9 d., 242 kp., Gary, Ind., ir 284 kp., Tolleston, Ind.

Balandžio 11 d., 89 kp., East Chicago, Ind.

Balandžio 12 d., 185 ir 343 kp., Indiana Harbor, Ind.

Balandžio 16 d., 222 kp., Michigan City, Ind.

Balandžio 17 d., 329 kp. La Porte, Ind.

PEERLESS

Kam Pesčiam Vaikščioti

Pirk Automobilį Nuo Bridgeport Auto Sales

ŽIUREK BARGENAI:

Chandler Sedan	$ 50.00
Hudson Coupe	50.00
Ford Coupe	50.00
Star 4 door Sedan	250.00
R. and V. Knight	250.00
Cole "8"	250.00
Peerless 4 door Sedan	650.00
Essex Coach 2 door	625.00
Hudson 1928 Coach	750.00

Taipogi nauji PEERLESS karai parsiduoda nuo $1195. ligi $1850. F. O. B. Vieną trečdalį imokėdamas, likusius ant lengvų išmokėjimų.

Bridgeport Auto Sales

DEALERS IN
PEERLESS CARS

3222 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Victory 4929 **Julius J. Janelunas,** Sav.

M. G. Valaskas.

GERIUSIAS SIENINIŲ KALENDORIŲ SPAUSDINTOJAS.

Dabartinis Sandaros štabo narys, veiklus ir žinomas chicagietis spaustuvininkas M. G. Valaskas yra geriausias specialistas sieninių kalendorių gamyboj. Jis yra naujosios Sandaros spaustuvės kalendorių biznio įgaliotinis, turi sutartis su 4 garsiomis kalendorių kompanijomis ir gamina didžiausiame pasirinkime dviejų ir trijų spalvų sieninių gražiai paveiksluotus kalendorius. Kainos labai prieinamos. Užsisakykite iš anksto. Prašome kreiptis telefonu Pullman 0670, tai yra Sandaros spaustuvės ofiso telefonas. p. M. G. Valaskas pribūs su pavyzdžiais.

GREITAI IR PIGIAI

Išmokite Anglų Kalbos Gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, ir kitų mokslo šakų. Musų mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai užbaigiama pradinį mokslą į devynius mėnesius; aukštesnį mokslą į vienus metus. Amerikos Lietuvių Mokyklojo jau tukstančiai lietuvių įgijo mokslus. Atsikite įsirašyti šiandien ir jums padesime įsigyti abelna mokslą. Savo busvį žymiai pagerinsite, kaip busite abelnai visose mokslo šakose apsišvietę.

Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. OLEKAS, mokytojas.
3106 S. Halsted St., Chicago.

A. Kissel
First Class Barber
368 Kensington Avenue

AUGUST SALDUKAS
Real Estate and Insurance
Loans and Mortgages
E. J. Hauflaire, Advokatas
4034 Archer Avenue
Phone Lafayette 6719

B.R. PIETKIEWICZ & Co.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
Statytojai Namų
TEISINGAS PATARNAVIMAS
Priimam Senus Namus į Mainą
2608 West 47th Street

Ką tik sugrįžo iš Lietuvos
Naprapatas
Dr. P. P. Šimaitis

Lietuvoje per 18 mėnesių turėjo 2000 ligonių, davė 8000 Naprapatiškų gydymų, ypatingai su geromis pasekmėmis gydė mirštamas ligas.

2346 West 69th Street
Arti Western Avenue
Telefonas Republic 5877.
Valandos: nuo 9 iki 11 v. r., nuo 2 iki 4 val. p. p., nuo 6 iki 8 v. vakare.

Vaičkaus išleistuvės

J. Vaičkus išvažiuodamas į Kaliforniją duoda atsisveikinimo vakarą. Bus vaidinama komedija iš rusų revoliucijos laikų.

"PER REVOLIUCIJĄ"

Dalyvauja P. Tendžiulytė, J. Vaičkus ir visas trupės sąstatas.

LIETUVIŲ AUDITORIJOJ, 3131-35 S. Halsted Str.
Pradžia 7:30 val. vak., pabaiga 10 val. vak.
Sekmadienį, 17 d. KOVO-March 1929
Įžanga 75c, $1.00 ir $1.50, vaikams 25c
Teatras širdingai kviečia visus pamatyti J. Vaičkaus išleistuvių vaidinimą, kurs bus nepaprastai linksmas.

CHICAGOJE

Michagano Bangos.

Michigan didelis, Chicaga didelė, abu gyvena, banguoja ir supa, ką pagauna.

Vasarą Michigan, žiema Chicago gaudo musų žmones į bangas; kartais net ištisas draugijas pagauna, ir supa, kol į Rygą ar į Maskvą pradeda važiuoti.

Michigan smarkiausios bangos, kada putotos baltos, Chicagoj kada drumzlinos raudonos. Kada pradeda supti iš randondvario, tai kaikuriems darbininkams visus kišenius išmazgoja.

Lietuviai ramaus budo, reiškia tikri azartininkai; kai nelošia tai nepriprašomi kai prasilošia, tai neperprašomi, bet maudytis visi mėgsta — kas Michigane, kas Chicagos raudondvario pirtyje, kur garo niekuomet nepritruksta.

Amerika buvo raudonodžių žemė, kol baltieji ir juodieji užvaldė. Bet sako, gamta dažnai daro žingsnį atgal, kad pertoli evoliucijos nenubėgtų: sumažėjus tikriems raudonodžiams, pradėjo raudonėti kaikurie baltaodžai, ypač žydai, rusai ir kaikurie lietuviai.

Bet kaip kiekvienas gamtos nenormalumas turi tendencijos vėl išnykti, taip baltieji raudonodžiai vis labiau pradeda rodyti paskutinės kovos del ekzistencijos požymius ir labai pikti, kaip musės rudenį.

Struggle for existence. Riesta dabar Michigano žuvimą po ledu, dar labiau riesta Chicagos raketeriams, hi — jakeriams, gengsteriams, saliunininkams, gunmenams, ma šingunmenams, boozams; bet riesčiausia už visus baltiemsiems raudonodžiams, nes pirmuosius naikina gamtos ir valstybės įstatymai, o pastarieji nyksta patys per save, ne kieno net nepastebiami.

— Šviekšnių Dėdė

Michagano Bangos.

Bangos siubuoja visur. Jurėse, erdvėse. Vienur silpniau, kitur stipriau. Ir kas į jas papuola, tas sausas nebesikelia.

Nuo ko kenčia jurių laivai, kenčia ir laivų įgulos. kenčia jų stogai. Tai kenčia ir čia ir jų stogai. Tai kenčia ir žmonės.

Laukų platybės, jurių gilybės, girių beribės siubuoja nuo vėjo bangų. Žmonės siubuoja nuo proto bangų.

Paputė kada tai iš tolimų rytų, ir musų spalvuotieji lietuviai sulingavo: vieni paraudo dar labiau, kiti pajuodavo, fašistiniais marškiniais apsivilko; sako, reikia linkti kur vėjas pučia ir mainyti kailio spalvą sulig sezono.

Lengviausiai kai kam gyvenasi, kada nereikia turėti proto. Bile autoritetas: juodas, raudonas ar geltonas, bile diktatorius. Kame skirtumas.

Vilkas iš miško į mišką ir traukia. Vienas iš už stock yardų vėl nusiuntė savo dušią į Brooklyną. Kunas, tuščias kaip tuščias kiautas gali ir čia pasibaladoti.

Šviekšnių Dedė.

Skaitykit ir Platinkit SANDAROJE

Vilniaus Vadavimo Komiteto Susirinkimas.

Įvyksta Nedėlioje kovo 17 d. 2 val. po pietų Lietuvių Auditorijoj.

Visi šio komiteto nariai ir draugijų atstovai prašomi susirinkti šiam sekmadienį 2 v. po pietų Lietuvių Auditorijoj. Turėsime metinį susirinkimą, kuriame reikės rinkti naują valdybą ir išklausyti raportai iš apvaikščiojimo.

Rengiant paskutinę Lietuvos Nepriklausomybės iškilmę buvo sutikta nemažai kliučių. Iš aukštesnių sferų buvo daromos pastangos išmesti mus iš vėžių ir pakeisti ligšiolinę musų nusistatymą. Atrodė, kad Vilniaus Vadavimo Komitetas neišlaikys šio spaudimo ir turės subyrėti. Be to tuli žmonės prieš pat iškilmes paleido įvairius neteisingus paskalus, kurių nebuvo galimybės atremti, nes kivirčiai butų pakenkę šventės upui.

Dabar kuomet viskas pradėjo, mes prašytumėme savo kritikų buti vyrais ir iškelti aikštėn visus užmetimus per spaudą arba atėjus mitingan, kad galėtumėme į juos atsakyti. Mes dirbame Vilniaus atvadavimo idėjai, kiek musų spėkos leidžia ir savo darbuotėj nepadarėm nieko toko už ką turėtume raudonėti prieš visuomenę.

M. Vaidyla,
V. V. K. Sekr.

Lietuvaitė Gražuolė Prisirašė prie Lietuvių Aviacijos Kliubo.

P-lė Mabel Grigonis, kuri yra laimėjusi daugelį prizų kaipo gražuolė, praeitą savaitę įstojo į Vyties Aviacijos Kliubą. Ji čia ir vėl pasižymi, nes yra pirma mergina narė to Kliubo. Gali buti, kad jos asmenį lietuviai susilauks p-lei Ruth Elder konkurentę.

Kliubas susilaukė ir kitą narį asmenį p. A. D. Kaulakio, kuris yra savininkas Bell Press, Bridgeporte.

Visi planai yra išdirbti tolesniam kliubo darbui, bet reikalinga dar kiek narių pirm negu bus galima pradėtis mokintis.

Šią savaitę Kliubas pradėjo teirautis pirkimu mokiniams arfeoplanų.

Matyti, kad direktoriai, Konstantinas Kulis, Charles B. Kelly, William Marozas, Stanley Kilevich ir S. Darius, sparčiai darbuojasi ir jiems linkime geriausio pasisekimo.

Visi, kurie yra sulaukę 18 metų, gali tapti Kliubo nariais.

— Rept.

$1,000.00 iki $5,000.00

Gyvasties apdrauda be medikalinės egzeminacijos, sveikiems žmonėms nuo 17 iki 50 metų amžiaus.

Kompanijos Turtas virš $450,000,000.00

Del platesnių žinių kreipkitės pas:

K. J. PHILLIPS
(Filipavičius)
751 West 31st Street
Telephone Victory 6280

Ofiso valandos nuo 9 ryto iki 11 ir nuo 5 val. vak. iki 9 val. vakare.

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"
Urba Flower Shoppe
Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.
Specializuojam Laidotuvėms Gėlėmis
3324 So. Auburn Avenue.

BRIDGEPORTAS.

Kas sakė, kad Chicago ne Lietuva.

Vieną vakarą žioplinu Halt stričiu. Bežioplinėdamas išalkau. Na, ką darysi? Reikia pilvas numalšinti.

Pasukau į rytus 31-ma gatve ir užėjau į p. Norkaus restaurancija. Įėjau į vidų; restauracija švari, šviesi; patarnautojos vikriai sukas apie sve čius; maloniai šypsos; viskas tvarkoj.

Paprašiau ruginto pieno su roputėms ir rengiuos valgyti. Štai, kur buvęs, kur nebuvęs pasigirdo balsas — Halo Džan! Atsisuku, — nagi mano parapijonas. Sakau — Halo Džo! Kaip tau einas? Atsako — labai faina!

Prie to priduria dar — Nu, ar eini šį vakarą į vakaruškas?

Manau sau, kas mano parapijonui pasidarė. Bet atsimenu, kad nedėlios vakaras ir visuomet Lietuvoj šventvakariais eidavom į vakaruškas.

Aš sakau jam — Ką manai? Gal čia "garnių" dvaras, kad į gegužines eisime. Čia Chicaga, ir prie to Amerika, o ne Lietuva.

Bet jis man atšovė — Nevermai, aš tave nuvesiu.

Nu, tai gerai, parapijonai galėsime prisiminti jaunas dienas.

Pavalgę traukam 31-ma gatve ligi numerio 704. Įeinamę gyvenaman naman, užsižibinam žiburį. Žiuriu kur čia bus vakaruškos, bet pamatau ką kitą. Mat gyvena dailyde Jonas Gelgaudas, baigęs Petrapilyj dailydės technikos mokyklą. Tai ten matau visokių dailių rankdirbių, didelės vertės. Pacinam į kitą galą namo, a kitaip sakant, kiton pusėn namo. Tenai dar žingeidžiau. Tai p. Danielkaus dailės studija. Pilna visokių gamtos piešinių; įėjus į vidurį atrodo lyg Chicagos Art Institute. Nu sau žilę ir kasau stovėdamas. Neturiu ką sakyti, nes nustebino mane lietuviška kuryba.

Visgi manau sau — Well, aš savo parapijoną vistiek turiu už uodegos. Vakaruškų nėra, dac ol!

Klausiu Džiovo — O kur gužinės?

Jis man atsakė — Nesirupink, tuoj pamatysi. Tu senas ir aš taip pat. Tad mes neatitinkame su jaunuoliais ar jaunuolėms žaisti, bet tarpe savęs pasilinksminsime.

Štai p. Danielka paima smuiką, o p. Gelgaudas harmoniką ir dui griežti Klumpakojį. Paskui, padėjęs harmoniką, p. Gedgaudas paėmė gitarą; padėjęs, vargonus. Rodos, kad operos orkestras, ir visa muzikos jėga lietuviška.

Apie 11 valandą, dimblinu namo, prisminęs, anot Vanagaičio, pavasarį iš rudens.

Šviekšnių Dėdė.

LOVEIKIS
KVIETKININKAS
NUSKINTOS KVIETKOS
Pristatome į Visas Miesto Dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai
3316 S. Halsted Street — Phone Boulevard 7314

ARTINASI PAVASARIS

Prisiartinant pavasariui apsižiurėkite, kad visi jusų rubai butų švarus ir geroje tvarkoje; mes valom ir prosinam. O jei kam reikia naujų rubų, tai pas mane galite užsisakyti. Turiu visokių geriausių pavasarinių materijolų; visokių spalvų ir pigiomis kainomis. Atsilankykite pas mane, tikrinu, kad busite užganėdinti mano tinkamiausiu patarnavimu.

FRANK MICKAS
4146 Archer Avenue

Telephone Boulevard 7078
JAGIELLO PHARMACY
John Kazlauskas, Savininkas
Pas mus galite gauti įvairių gydomųjų ir visokių žolių ir šaknų.
4559 South Hermitage Avenue — Chicago, Ill.

Bus. Phone Boul. 0406 — Res. Phone Boul. 0527
S. A. ZOLP
Carpenter and
GENERAL CONTRACTOR
Business 3331 South Halsted Street
Residence 834 West 33rd Street

STULPINO
EKSKURSIJOS LIETUVON
WHITE STAR LINIJA
Laivu BELGENLAND, Birželio-June 1 d.
Kurie norite ankščiau važiuoti Lietuvon, galite važiuoti Baltic America Linija laivais; tiesiai Klaipėdon.
POLONIA — Gegužio-May 11 dieną
LITHUANIA — Gegužio-May 18 dieną
Tolesnės Ekskursijos bus paskelbta vėliaus.
Kurie manote šį metą aplankyti Lietuvą, jau laikas yra pasirupinti pasportus, pagryžimo dokumentus ir kitus reikalingus popierus. Visi nepiliečiai gauna Amerikos Valdžios LEIDIMUS ant vienų metų, aplankyti savo mylimą tėvynę Lietuvą ir atgal pagryžti. Tad, kas galite važiuokite vakacijas praleisti pas savo gimines Lietuvon. Rašykit arba atvažiuokite pas:
V. M. STULPINAS
3255 So. Halsted Street — Chicago, Ill.
Registruotas Notaras — Tel. Victory 6122
Kas norite taupyti pinigus, galite pradėti bile kada mokėdami bile kada į Lietuvos Vyčių Spulką, kuri laiko savo surinkimus kas Utarninką nuo 7 iki 9 val. vak., V. M. Stulpino ofise.

Puikus Ofisas ir Butas Nuomon.

Naujai pertaisytas ofisas ir 4 kambariai ant antrų lubų. Gera vieta.

3327 South Halsted Street
Telephone Yards 4669

Lietuvių Radio Dirbtuvė
Išdirba aukščiausios rušies radios. Mechanizmas pilnai garantuotas. Galima pagauti aiškiai tolimiausias stotis. Išvaizda jų artistiška. Klauskit pas radio pardavėjus, o jeigu jie neturi, tai kreipkitės pas mus.
B. & J. Electrical and Radio Engineering Laboratories, Inc.
6819 So. Western Avenue
CHICAGO, ILL.
Phone Hemlock 9149

Phone Yards 3123
J. W. ZACHAREWICZ
Real Estate, Insurance and Loans
903 West 33rd Street
CHICAGO, ILL.

Tel. Yards 1138
Stanley P. Mazeika
LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av. Chicago.

J. F. RADŽIUS
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje.

Laidotuvese patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti; todel, kad jis priklauso prie grabų išdirbystės.
Ofisas: 668 West 18th Street, Telephone Canal 6174
Skyrius: 3238 S. Halsted St., Telephone Victory 4088.

S. M. SKUDAS
GRABORIUS
Didelė Moderniška Koplyčia Dykai.
718 West 18th Street
CHICAGO, ILL.
Telephone Roosevelt 7532

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS
Musų patarnavimas laidotuvėse ir kitokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todel, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.
3307 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

J. LULEVIČIUS
Lietuvis Graborius ir Balsamuotojas
3103 S. Halsted St., Chicago.
Telephone Victory 1115

Turint reikalą su šermenėmis kreipkitės pas Naująjį Graborių; — busit pilnai patenkinti ir tinkamai aprupinti. Nes turiu gerą patyrimą Balsamavime bei laidotuvėse. O pigumą, mandagumą ir simpatiškumą patirsite patys. Didelė koplyčia veltui.

Phone Boulevard 5203
I. J. ZOLP
Graborius
Privatiškas Ambulansas
Automobilių patarnavimas visokiuose reikaluose dieną ar naktį
1646 West 46th Street
CHICAGO, ILL.

ADVOKATAI

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6 Vakarais
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7-9 val. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios.

Julius P. Waitches
LAWYER
10756 So. Michigan Avenue
CHICAGO
Phone Pullman 5950

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto Ofisas
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketverga.
.. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto ..

JOSEPH J. GRISH
ADVOKATAS
4631 S. Ashland Ave., 2nd
Telef. Boulevard 2800
Residencija
6515 So. Rockwell Street
Telef. Republic 9723

John Kuchinskas ir Balys F. Mastauskas
Lietuviai Advokatai
2221 West 22nd Street
Arti Leavitt Street
Telfonas Canal 2552
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vakare, Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6 vak.

Phone Franklin 2460
Leonas S. Mikelonis
ADVOKATAS
10 South La Salle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 So. Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

DAKTARAI

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: Kambarys 3.
2403 West 63rd Street
Telefonas: Prospect 1028
Namai ir Ofisas:
2359 South Leavitt Street,
Telefonas: Canal 2330
Ofiso valandos:
nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9.
Nedėliomis sulyg susitarimo.

Tel. Hemlock 8151
DR. V. S. NARYAUCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2435 West 69th Street
Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryto;
Nuo 2 iki 5 po pietų
Nuo 6 iki 9 vakare.

Tel. Victory 6279
DR. G. SERNER
Lietuvis Akių Specialistas

Valandos: nuo 1 iki 8 vakare
Nedėlioj nuo 10 iki 1
3265 South Halsted Street

Phone Pullman 0621
Dr. Lewis H. Lippman
PHYSICIAN and SURGEON
11439 Michigan Avenue
CHICAGO, ILL.
Valandos:..
nuo 1 iki 2 po pietų,
nuo 6:30 iki 8 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet.

Tel. Lafayette 4146
A. K. Rutkauskas, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL

DAKTARAI

Tel Republic 2266 — Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro
Išskiriant Trečiadienį
X-Ray Diagnosis Ultra-Violet Radiation Therapy
2417 West 63rd Street
(arti Western Avenue)

Tel. Brunswick 0624
DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
1579 Milwaukee Avenue.
Valandos: 9—12, 1—5, 6—8:30
Sekmadieniais pagal susitarimą.

Phone Hemlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
Gas Extraction
6558 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėlioms nuo 9 iki 12.

Telephone Lafayette 5820
Dr. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS X-RAY
4193 Archer Avenue

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

Phone Victory 7188
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare
Res. 3201 South Wallace Street

Phone Canal 0222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryte
Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave.
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos
nuo 9 iki 11 val. ryte;
nuo 6 iki 8 val. vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Dr. A. J. Karalius
Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted St.
Tel. Calumet 3294
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 dienos ir
nuo 2 iki 9 vakare.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave., Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Val.: 1—3 po pietų, 6—8 vak
Telephone Brunswick 4983
Namų telefonas Brunswick 0597
Ultraviolėtinė šviesa ir diathermia

Tel. Canal 6764 — Virginia 0380
DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ligonius priima kasdieną nuo pietų ir 8 val. vakaro
Nedėliomis ir seredomis tik iškalno susitarus
Ofisas ir Laboratorija ir X-RAY
2130 West 22nd Street
CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Ofiso Telefonas Victory 7188
Gyvenimo Telefonas Hemlock 2615
DR. P. M. ZILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 S Halsted. St., Chicago.

Telephone Boulevard 7820
DR. M. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas:
4601 So. Ashland Avenue
Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare.
Nedėliomis 10 iki 12 dieną
Rez. 6641 So. Albany Avenue
Tel. Prospect 1930